

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 37(2115)

1974 m. RUGSĖJO – SEPTEMBER 18 d.

CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

PREZIDENTUI FORDUI KOMPLIKACIJOS

JAV prezidentas G. Fordas, paskelbęs kalčių atleidimą Nixonui pirmiau, negu jis būtų nubaustas, iššaukė nemažą nepasitenkinimą. Iš pareigų paštraukė Ford'o spaudos sekretorius Jerald ter Horst, pareiškęs, kad jis negali suderinti Ford'o sąžinės padiktuoto žygio su savo ir su teisinių principų. Taip pat pasmerkė šį prezidento veiksmą nemažą dalis amerikiečių laikraščių.

New York Times sako, kad prezidento amnestija Nixonui suskaldžiusi tautą ir buv. prezidentui nieko nepadėsianti. Laikraštis mano, kad dabar Amerikoje yra du teisingumo masteliai – vienai "mažesiems", o kiti "didiesiems". Juk kalėjime jau sėdi buv. prezidento pagelbininkai, dirbę jo naudai: Hunt, Segretti, Colson, Dean ir dar kiti, laukdami teismo. Kodėl negalėjo būti laikomasi tos pačios teismo procedūros visiems, o tik vėliau galvoti apie bausmės atleidimą. Be to, teisinių požiūriu atrodo, kad prezidentas Ford'as galvoja, jog Nixon'as buvo kaltas.

Suprantama, kad Ford'as, paskelbdamas amnestiją, elgėsi savo sąžinės vedamas. Jis gerai žino, kad buvęs prezidentas yra desperacijoje, nežinodamas ar išvengs kalėjimo bausmės. Ta situacija žlugdo jo sveikatą. Todėl, šis sprendimas, nedelsiant, buvo padarytas.

Situacija tikrai nelengva. Nustatyti ar šiuo atveju teisingumas tikrai būtų proporcingas nusikaltimui, būtų be galo sunku.

ETIOPIJOS ŽMONĖS NETIKRI KAS BUS TOLIAU ?

Etiopijos imperatorius, karaliaus Šalamono ir karalienės Šebos palikuonis baigė savo galios, garbės ir turto dienas.

Pranešama, kad trylikos karininkų taryba, pašalinusi 52 m. amž. imperatorių, pakvietė jo sūnų princą Asfa Wossen, 58 m., užimti sostą. Princas paskutinius dešimt metų gydos paralyžių Šveicarijoje.

Karluomenės pranešime imperatorius kaltinamas, kad laiko milijonus dolerių užsienio bankuose, atsisakydamas juos sugrąžinti Etiopijai. Šis kapitalas sudėtas išnaudojant savo žmones aukštais mokesčiais ir pasisavinant aukso kasyklas.

Imperatoriaus pašalinimas nesukėlė sostinėje neramumų. Karinė vadovybė taryba pažadėjo gyventojams pašalinti korupciją,

pravesti žemės reformą ir įvesti demokratinę krašto valdymo sistemą.

Savo laiku, kai Italija okupavo kraštą 1935 m. ir 1960 m. jam esant Brazilijoje, įvyko jo sargybos dalinio sukilimas, bet imperatorius, sugrįžęs sukilimą numalšino ir jo vadus pakomė.

HAILE SELASSIE

PIRMŲNŲ UŽ GRYNĄJĄ MENĄ !

Netradicinio meno paroda buvo ruošiamasi atidaryti atvira ore Maskvos priemiesčio tuščiam sklype. Kelių šimtų žmonių minia buvo išsklaidyta, naudojant gatvių valymo mašinas, paveikslai sutrypti, vandeniui ir purvui aptaškyti, sugrūstii sunkvežimius ir išvežti. Kai kas iš publikos bandė protestuoti, buvo policijos apdaužyti, kai kurie suimti. Minioje buvo ir korespondentų ir diplomatų iš vakarų. Taip baigėsi net neprasidėjusi Pirmoji rudens paroda atvira ore, Sovietų Sąjungoje...

Už meno grynumą kovoja, patikėsit ar ne, Sovietų sunkvežimiai, šiukšlės vežioti mašinos ir buldozeriai.

MONTREALIO Miesto SUSISIEKIMAS PARALYZUOTAS

Montrealio miesto susisiekimas dar vis paralyzuotas ir derybos dar tebevyksta. Žmonės į darbą vaikšto pėsti, visur didelis susigrūdimas privačių automašinų, šoferiai terorizuojami, jei parodo norą laikytis įstatymų, sugrįžti į darbą ir tęsti derybas. Provincinės valdžios atstovai asmenys išsisukinėja, versdami atsakomybę vieni kitiems. Federalinė irgi dar neįsikūš.

Panaši padėtis yra buvusi Toronte, bet miesto valdomieji organai su ulnia susitvarkė ir susisiekimas grįžo į normalią padėtį.

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFO S. LOZORAČIO PROTESTO NOTA, PASIŪSTA AUSTRALIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIUI.

Australijos Federalinei Vyriausybei pripažinus vadinamąjį Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių, Estijos ir Latvijos, "inkorporaciją" į Sovietų Sąjungą, laikau savo pareigą išakmiai protestuoti prieš šį aktą, kenksmingą lietuvių tautos neatimamoms teisėms ir gyvybi-

niams interesams.

Anot Australijos Užsienio reikalų departamento atstovo pareiškimų, kalbamas aktas buvo pagrįstas reikalų pripažinti realybę.

Dėl to turiau garbės atkreipti Jūsų Ekscelencijos dėmesį į faktą, kuris, beje, plačiai žinomas. Būtent, kad realybėje ir teisės požiūriu Baltijos valstybėse yra neteisėta karinė okupacija primesta joms Sovietų Sąjungos brutališkos agresijos pasekmėje.

Kalbama agresija įvyko pažeidžiant tiek baltų valią būt laisvoms ir nepriklausomoms, tiek gausias sutartis ir civilizuotų tautų bendruomenės visuotiniai primestus tarptautinės teisės nuostatus. Okupacijos įvedimas buvo vykdomas laukinio žiaurumo priemonėmis masiniai suimant, deportuojant, šaudant lietuvius, latvius ir estus. Po šiai dienai bet kuri laisvė yra užgniauzta, kiekvienas tautinių jausmų pasireiškimas laikomas ir baudžiamas kaip nusikaltimas. Bažnyčios sutrukdytos vykdyti savo misiją.

Šitokiu būdu sovietų sudarytoji Baltijos valstybių realybė nuo pat pradžios sudaro tęstinį sunkų tarptautinį nusikaltimą, kuriam yra mažai precedentų net Sovietų Sąjungos agresyvios ekspansijos istorijoje.

Ta aplinkybė, kad tas nusikaltimas tęsiasi daug metų, padaro jį tikrai daugiau neleistiną bei smerktiną.

Galop, vis palikdamas realybės plotmėje, turiu konsta-

tuoti, jog Australijos vyriausybės padarytas žingsnis Lietuvos atveju įgyja ypatingai tragiškos reikšmės, ir štai kodėl:

1939 metų rugsėjo mėnesį Vokietijos nacionalsocialistų vyriausybė pareikalavo, kad Lietuva greta Reicho intervenutu prieš Lenkiją – kuri vėliau tapo Australijos sąjungininke – Lietuvos vyriausybė atsisakė pripažinti Vokietijos galybės realybę ir patvirtino Berlynui savo neutralumą.

To pasekmė Hitleris slapto Ribbentropo – Molotovo susitarimu iš rugsėjo mėnesio 28 dienos "perleido" Lietuvą Sovietų Sąjungai, atidarydamas tokiu būdu kelią sovietų agresijai prieš Lietuvą.

Visa tai pranešdamas, esu tikras, kad reiškiau lietuvių tautos jausmus, kuri, pergryvendama dabar sunkiausią savo ilgos istorijos nelaimę, yra pasiryžusi atsiimti laisvą savo suvereninių teisių vykdymą ir atstatyti savo valstybės nepriklausomybę.

Aš laikau, jog šie teisėti siekliai yra verti bent nebūt trukdomi laisvų tautų vyriausybių veiksmais, ypač šiuo laikui, kai paskutinės kolonialinės teritorijos įgyja nepriklausomybę.

PRANEŠIMAS

Į Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Vykdomuosius Organus nominacijos baigtos š. m. rugsėjo 1 d. Į LŽS centro valdybą yra nominuoti ir sutiko būti renkami šie asmenys, visi iš Čikagos: Vladas Būtenas, Jurgis Janušaitis, Juozas Kapačinskis, Vytautas Kasnūnas, Emilija Pakštaitė, Algirdas Pužauskas, Juozas Vaišnys S. J.

ir Danutė Vakarė. Į kontrolės komisiją visi iš Toronto: Leonas Adomavičius, Pranas Bastys, dr. Juozas Kaškelis ir Stepas Varanka, į garbės teisimą visi iš Los Angeles: Jonas Kuprionis, Ignas Medzluksas, dr. Petras Pamataitis ir dr. Grigas Vаланčius.

Kandidatų sąrašas perduotas rinkiminiai komisijai Čikagoje.

Alfonsas Nakas nominacinės k-jos sekret. 1668 Bowers Ave. Birmingham, MI. 48008

DEŠIMTOJI VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖ PREMIJA LIŪNEI SUTEMAI už poezijos knygą BADMETIS.

VINCO KRĖVĖS literatūrinės premijos jūry komisija / pirm. dr. Jūratė Ciplijauskaitė-Tanner, sekr. dr. Henrikas Nagys, nariai: Monika Jonynienė, Rima Tekutyte ir Vilijus Pėteraitis/ balsų daugumą paskyrė dešimtajai Vinco Krėvės literatūrinę premiją /500 dol./ poetei LIŪNEI SUTEMAI / Zinaidai Nagytei-Katiliškienei/ už jos poezijos rinkinį BADMETIS. Balsuojant taškų sistema, "Badmetis" gavo 14 taškų iš 15-kos galimų, "Pokalbiai su karalium" Kazio Bradūno 9 taškus, "Saulės šermenys" Antano Gustaičio 7 taškus. Viso svarstyta 9 knygos.

Šią premiją, skiriamą kasmet antri metalo Lietuvių Akademijos sambūrio Montrealyje, iki šiol yra gavę šie rašytojai: Jonas Aistis/Aplė laiką ir žmones/, Jonas Mekas /Semeniškių idilės/, Marius Katiliškis /Išėjusiems negrįžti/, Algimantas Mackus /Neornamentuotos kalbos generacija ir Augintiniai/, Vincas Ramonas /Miglotas rytas/, Kostas Ostrauskas /Žaliojo lankelė/, Antanas Vaitėlaitis /Gluosnių dalna/, Kazimieras Barėnas/ Tūboto gaidžio metal/ ir Juozas Kraliauskas /Vaišvilkas/.

Dešimtoji Vinco Krėvės literatūrinė premija bus įteikta š. m. spalio mėn. 5 d. Montrealyje.

Šiuo metu sambūryje yra apie 40 narių: pirminkė – dr. J. Ciplijauskaitė-Tanner, sekr. R. E. Maziliauskas.

Sambūris įsteigtas 1950 metais, o V. Krėvės premija skiriama jau 19 metų.

D E M E S I O I

NL naujoji valdyba nutarė siuntinėti laikraštį tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus naujiems skaitytojams. Spausdinama atkarpą 8 psl., kviečiami pasinaudoti.

Valdyba ieško asmenų skelbimams rinkti, kurių bus mokama 25% komiso nuo gauto ir apmokėto skelbimo. Prašoma kreiptis į NL administraciją.

Montrealio vyr. skaučių VAIVORYKSTĖS projekto eigos rezultatais domisi Imigracijos ministeris Jean Brėnvenue Salon de la Fleuve parodoje. Už stalo: Lilė Jonelytė, Danutė Staškevičienė, ir Julija Bernotienė. Stovi: Rasa Lukosevičiūtė ir Irena Lukosevičienė ir kt.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidžia neatsako.

DEPRESIJOS PAVOJUS!?

Infliacija pasidarė pasaulio priešu nr. 1 (pinigų išleidimas apyvarton be padengimo auksu ar kitomis vertybėmis). Pinigų pirkimo galia numušė įvairiuose kraštuose nuo 7 iki 30%, (Kanadoje iki 14%, JAV - 10%).

Santaupos bankuose tirpsa. Visų prekių kainos kyla. Gi uždarbiai mažesniu nuosimčiu keliama ir tai, tik stiprioms unijoms kovojant.

Bankai kelia paskoloms nuosimčių iki tokio aukščio, kad fabrikams nebeapsimoka dirbti. Už parduotus gaminius gautas pelnas nebesudaro nė pusės pelno, ką gautų už pinigus banke ar investavę mortgyčius. Kėlimas nuosimčių už paskolas yra tik laikinas pristabdymas inflacijos, bet ne stabilizavimas ūkio. Tai kaip padatos davimas ligonio temperatūrai sumažinti, bet ne ligos gydymas.

Šių dienų pagrindiniu kylančios inflacijos kaltininku skaitau visų kraštų dabartinės vyriausybės, kurios daugiau išleidžia, kaip metiniai biudžetai leidžia daryti. Sakysime, JAV valdžia išleido 70 bil. dolerių daugiau, negu buvo gauta. Šis deficitas, ekonomisto akimis žiūrint, yra pavojingas ir nepateisinamas.

Tas pats yra ir su mūsų Kanada. Metiniai biudžetai subalansuojami su aukštu deficitu. Deja, principas veikia visur: kiek uždirbai, tiek išleisk ir dar atidėk juodai dienai.

Šių dienų visų kraštų vyriausybės panašios. Po mažes nors ir tvanas.

Tautos išrinktieji nori pasirodyti, kad jie daug gero padarė, tuo tikėdami vėl būti išrinktais.

Mano nuomone, ūkinė liga - inflacija yra sukontroliuojama. Tik reikia sąžiningai veikti visiems ūkio vadovams. Konferencijos vyksta Europoje - Paryžiuje, Vašingtone. Rugsėjo mėnesį bus Vašingtone visų ūkio specialistų, prekybininkų-pramonininkų, valstybininkų konferencija.

Naujasis prezidentas G. Ford I-je kalboje paskelbė inflaciją tautos priešu nr. 1.

Tik labai gaila, kad Kanados valdomoji liberalų partija neperrinkimus, neįpų dar nepaskelbė programos, kaip ji kovos su inflacija. Gaila! Negi Kanada I-ji nuriedės į depresiją?...

Kanadietis J. K. Galbrait, dabar JAV-se profesorius, žymus ekonomistas, buvęs J. F. Kenedžio patarėjas, siūlo sekančias priemones inflacijai apstabdyti: 1) Pakelti mokesčius aukštų pajamų gavėjams, pradedant nuo

20.000 metinių pajamų, ypač bendrovėms (korporacijoms). 2) Daugiau pinigų naudoti organizuojant viešuosius darbus, 3) Įvesti algų ir kainų kontrolę kritiškose pramonės šakose. 4) Pagelbėti tiems ūkio vienetams, kurie kovoja prieš inflaciją, kapitalistus, kurie siekia pelno, nepaisant darbo žmonių ir krašto intereso.

JAV-bės taip ir Kanada gali lengvai išvengti katastrofiškos inflacijos ir depresijos, jei imsis rimtų priemonių ūkiui tvarkyti. Jie yra vieni iš turtingiausių pasaulio kraštų, su žaliavų šaltiniais ir moderniškiausia pramone.

Kanados pajamos susidaro ne vien tik iš mokesčių, bet už parduotas žaliavas, žemės turtus, miškus, žemės ūkio produktus. Tik dalį pajamų valstybė gauna iš mokesčių-prekybos, pramonės gaminių. Reikia Kanados ūkį reguliuoti, dalinai atsakyti nuo laisvos pažiuos tvarkyme. Reikia savo daržą apsitverti tiek, kiek Tavo kaimynai. Kad Kanada nevirstų ežeru, kur visas pasaulis galėtų žuvalti ir išsivežti žuvis.

J. Karka

PANORAMA

8-toji MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

Rašo L. Eimantas

(TASA)

MOKYKLŲ IR MOKYTOJŲ UŽDAVINIAI BEI AKTUALIJOS

Studijų savaitėje būta eilės aktualių paskaitų, pranešimų bei diskusijų ir apie liuanistinę darbą, jo sunkumus, mokytojų uždavinius bei vadovėlius.

Pačioje savaitės pradžioje įdomią ir pagrįstą paskaitą skaitė dr. Antanas Klimas, Rochesterio universiteto profesorius, žinomas liuanistas. Jo pūkus žodinis nušvietimas ir klausytojams išdailintas padalas apie "žodžių darybą" vaizdžiai nušvietė šimšų kalbos vieną būdingų ypatybių. Tai bus labai naudinga medžiaga mokykloms.

Jaunioji mokytoja iš Hamiltono Kr. Parešytė patiekė įdomių dainių, kuriuos ji surinko anketiniu būdu apie mokytojų ir mokinių pažiūras į liuanistines mokyklas.

Mokyt. E. Narutienė iš Čikagos išsamioje paskaitoje davė labai gerų nurodymų ir patarimų ypač jauniems mokytojams. Jos paskaita buvo multiplikuota ir su jos turiniu patartina smulkiau susipažinti ir pasisavinti naudingų praktiškų dalykų visiems.

Čikagiškis mokyt. Juozas Plačas, nuolatinis mokytojų studijų lektorius, šiemet kalbėjo apie "kūrybinius diktantus". Jo paskaita taip pat buvo padauginta ir ten galima rasti gerų praktiškų pavyz-

Rugsėjo 1 dieną suėjo 10 metų, kai mirė Lietuvos generalinis konsulas, plk. Jonas Budrys, New Yorke. Paveiksle iš 1958 m. vėlionis su žmona.

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

AR VIEN GAILĖTIS KO NETEKUS?

Tai yra natūralu, kad bet koks nuostolis, ar tai medžiaginis, ar moralis, paliesta asmenį "išmeta iš vagos". Jis pasijunta netekęs normalių, kasdieninės gyvenimo eigos ir jo ūpas palūžta. Medžiaginė nesėkmė patalsoma, bet moralinė labai sunkiai ir ilgai pergyvenama.

Na ir mes, Lietuvos valstybės piliečiai, pasijutome lyg kuo siaubo apimti, pamatę Lietuvą okupuotą svetimos kariuomenės. Kuris gi iš mūsų, 2-ro pas. karo emigrantų, nebuvome išmestas iš lygsvaros, pamatę, kad ateina visai skirtinga benuosavybinės santvarkos gaidynė. Tautos kamienas pergyveno tokį brutališką gyvenimo eigos pakeitimą su dideliais nuostoliais.

Sakoma, kad viltis net ir mirštančiam ligoniui suteikia jėgų dar bent kiek pratęsti gyvybę. Kiek kaip yra su tautos kamieno visuma. Ar tauta gali pergyventi tokių didelių pasikeitimų (sąskutum, lyg kokią ligą), nepalūždama ir nenustodama vilties būti savita tauta? Tai pareina nuo nuostolių, kuriuos tauta

pergyvena, vykstant jos teritorijoje karui ir po karo, vykstant pagrindiniams jos persitvarkymams svetimųjų prievartinėje įtakoje. Tauta turi nuostolių, kai nemaža jos narių dalis negrįžtamai pasitraukia į kitas valstybes. Įvyksta dar sunkesni nuostoliai, kai tautos teritorijoje išsivysto beviltiška kariška rezistencija, kuri, deja, dar pakurstoma karo metu išvykusiųjų į užsienį. Žuva daug jaunimo ir ištremiama daug tautos badmiriavimų ir mirčių.

Bet štai praslenka vėl 30 metų. Išvykusi iš krašto tautos atžala tebesigaili netekusių tėvynės savistovumo. Tas gailėstis pavirsta į neapykantą visko, kas darosi toje benuosavybinėje Lietuvoje. Vien per dėtai iškeliamą blogieji aspektai ir nenorima realybei pažvelgti į akis, ramiai analizuojant susidariusias tautos išlikimo sąlygas. Juodomis spalvomis nupiešdami visas Lietuvos gyvenimo apraishas, tuom pačiu įtaigojame mūsų jaunimui mintį, kad tik čia, Amerikoje, tas gerasis gyvenimas ir kad čia jų nauja tėvynė. Tat kas jam, tam mūsų jaunimui, kuris tėvų kraštonematęs ir tokio atšiauraus vyresniųjų piešiamo ir neno-

ri matyti bei lankyti. Iš to seka logiška išvada, kad lietuvių bės atgaivos mūsų jaunimas teneiško tėvų žemėje, kurios jiems jau ir nebereikia, nes juk jie jau esą "tikri amerikona".

Jei galėsime savo beatidairiniai amerikonejančio jaunimo, nematydami jokių radikalių priemonių jo ištautėjimui sustabdyti, tai nejaugi logiška kaltinti tautos kamieną ir jo gyvenimo apraishas, kuriose vis vien dar ganėtinai stipriai išsilaiko lietuviybė. Vieton gailėsčio ir neapykantos, ar nevertėtų daugiau dėmesio kreipti: 1, į liuanistinę mokyklą dėstyto patauklumą, suprantamą ir mieliai priimtą jį lankantiems vaikučiams; 2, į vasario 16 d. gimnaziją, kur gyvenimas nebrangus ir kur skiepijama moralė ir nevedmaininga lietuviybė, ir 3, net į Vilniaus universitetą, kurį jau kai kurie mūsų studentai lankė.

Jei jau nerandame galimybės kuo tiesiogiai pagelbėti tautos kamienui, o tik praeities gailėstis išvirsta į dabartinės Lietuvos gyvenimo apraishų neapykantą, tai ar nevertėtų visą dėmesį nukreipti į lietuvių bės skiepijimą mūsų atžalynui, nes juk

džių. Clevelando mokytoja (monto (prie Čikagos) buvo Amanda Mullonienė aptarė I sioje mažoje mokykloje mokytojų mokinams netrukus kinių skaičius išaugo iki 115. Išėlančių - MANO žodyną. Čikagos Dariaus Girenio mokyklai tiek pajėgi finansiška, liškas paveiksluotas žody - kad persikėlusį į Jaunimo namas. Paveikslų apačioje užrašyti lietuviškai ir angliškai žodžių - tų paveikslų sąvokos. Tikslas - praplėsti vaikų žodingumą. Žodynų puslapius naudotina atskiroms pamokoms-temoms. Mok. Mūlienienė pagal šį žodyną yra pasidariusi ir atitinkamų pratimų. Žodynas ypač tiktų ten, kur yra lietuviškai jau nekalbančių mokinių. Žodyną šį rudenį bus galima gauti JAV Švietimo Taryboje.

Mokyt. Juozas Masilionis iš Čikagos, taip pat darbštus ir nuolatinis studijų lektorius, aptarė nesenai išleistas IX ir X sk. lietuvių kl. pratimus, kuriuos paruošė taip pat čikagiškis mokyt. Romas Černius. JAV-bėse šie pratimai vartojami aukštesnioje lit. mokyklose, bet jie taip pat tinka ir Kanados ar kt. kraštų lit. mokyklų atitinkamų skyrių mokiniams.

Iš Clevelando mokyt. Vida Augulytė supažindino klausytojus su jos paruošta ir Švietimo Tarybos išleista "Galingosios knygele. Tikslas - praplėsti aukšt. skyrių mokinių žodyną. Autorė nenorėtų tatal vadinti vadovėliu, bet knygelė naudotina ir tiktų ir klasės konkursiniams darbams. JAV-bių Švietimo Tarybos plrm. St. Rudys labai rekomendavo nesenai išleistus mokyt. E. Narutienės paruoštus V sk. liet. kalbos pratimus. Jis palankiai vertino ir V. Liulevičiaus redaguotą ir gražiai išleistą lietuvių tautos ir kultūros vadovėlį 9-tam skyriui. Tai ne chronologinė, bet teminė istorija. Tiesa, dėl šio vadovėlio iliustracijų būta ir neigiamų pasisakymų.

Mokyklų vedėjai net per kelius atvejus padarė taip pat įdomių pranešimų. Daug kas iš to galėjo pasidaryti palyginimų, ar ateityje pavartoti pas save tai, kas kitose mokyklose sėkmingai praėjo ar davė geresnių rezultatų. Tiesa, daug kur mokinių skaičius sumažėjo, bet yra ir šviesesnių pragiedrulių. Pvz., Le-

vedėjai net per kelius atvejus padarė taip pat įdomių pranešimų. Daug kas iš to galėjo pasidaryti palyginimų, ar ateityje pavartoti pas save tai, kas kitose mokyklose sėkmingai praėjo ar davė geresnių rezultatų. Tiesa, daug kur mokinių skaičius sumažėjo, bet yra ir šviesesnių pragiedrulių. Pvz., Le-

vedėjai net per kelius atvejus padarė taip pat įdomių pranešimų. Daug kas iš to galėjo pasidaryti palyginimų, ar ateityje pavartoti pas save tai, kas kitose mokyklose sėkmingai praėjo ar davė geresnių rezultatų. Tiesa, daug kur mokinių skaičius sumažėjo, bet yra ir šviesesnių pragiedrulių. Pvz., Le-

ATOSTOGOS VOLGOJE

(Vietonfeljetono)
Natalija Iljina, Maskvos "Literaturnaja Gazeta" laikraščio aprašo savo įspūdžius iš atostogų Volgoje laike "inventarizacijos", kai baigiasi sezonas ir laivali paruošiami žiemai praleisti.
PIRMOJI DIENA.

Naktis buvo gana šalta, nes norime, kad kas gyventų lietuviybėje ir po mūsų.

J. Valiūnas
Brockton, Mass.

PO ATOSTOGŲ REMKIME LIETUVIŠKUS REIKALUS

Šių metų vasaros atostogos buvo pusėtinios, nors daug lijo, bet buvo ir saulėtų dienų. Kas norėjo gerai parudavo ir linksmai, įdomiai laiką praleido. Na, žinoma, ir dolerių išėjo, bet sveikata sustiprėjo, visokio džiaugsmo turėjo.

Tačiau per vasaros atostogas lietuviškos institucijos laikraščiai, parapijos pajamų nustojo.

Duosnioji lietuvių visuomenė turėtų lietuviškiems reikalams dabar daugiau domės atkreipti, kad visos skylės, kurios atsiranda per vasaros atostogas, būtų užlopytos.

J. V.

Ontario.

patarnautojos atnešė mums drėgnus lovų paklojimus. Bet rytą jie buvo visai sausi. Laivų patarnautojos ir jūreiviai vyniojo kilimus, takų patiesalus ir išsukinėjo elektros lemputes inventarizacijos paruošimui.

Pietų metu septyni pirmos klasės keleiviai susėdę prie stalo, nustebo "menu" sąrašą patiekalų gausumu ir įvairumu, bet kiekvieno patiekalo gale prirašytas žodis "niet".

Keli keleiviai pradėjo skųstis, bet patarnautoja Raječka greit juos nuramino sakydama, kad galima gauti žirnių sriubą ir guliašą.

ANTROJI DIENA.

Dėl kažkokios priežasties kabinų pasidarė šalta ir Natalijos vyras gavo "lumbago". Pietų metu Raječka pasiūlydama, kad šildymo plytelės yra palmtos suskaitymui ir dabar užrakintos sandėlyje.

TREČIOJI DIENA.

Vlenas keleivis grąšino pakelti skandalą, bet viena daktarė iš Leningrado pasakė: "Liko tik trys dienos ir gali me parodyti savo pasiaukojimą". Raječka pasiūlė keleiviams kaviaro, kurio yra užtenkamai laive ir jis subaigs džiūti, jei nebus suvalgytas.

(Nukelta į 7 psl.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KODĖL PAKEITĖME LIETUVOS VARDĄ?

• R I T A O A R T T H Y X T H O Z O •
"LIETUVA TĖVYNĖ MŪSŲ"

Rašo J. Benius.

(TASIA IŠ PRAEITO NUMERIO)
Dabar grįžtame prie šiaurės - pietų ginčo. Psichologikai nesunku atspėti kas ir čia įvyko. Visas Arijų tikybos Pabaltijys nusipurtė paniekos šurpu, patyręs abiejų kunigaikščių / Vladimiro ir Daugonio-Mieszkio / išspardavimą slavams. Rasų didelių valstybės išdavimas /kaip kad vėliau Jogailos įtvirtinimą didelių / sukėlė didžiausią aistrą: nėra smarkesnės neapykantos už tikybos skirtumų pagrįstą neapykantą / palygink pletų ir šiaurės Arijų šlandien/.

Todėl žemiausias laisvųjų piliečių luomas, smulkūs bajorai vyčiai ir pirkliai varingiai, vadinami bendrinu "liaudų" vardu. Šie maži, paniekinti, bet tikrieji tautos šulai ir iškėlė pasipriešinimą

mo vėlavą pirmesiai naujai tikybai. Juk ir pačiame Kijevo įvyko riaušės su išvartytų dievų statulų atstatymu, kaip ir kituose miestuose, pav., Naugarde.

Apie šį epizodą taip atsiliepa Nestorius:

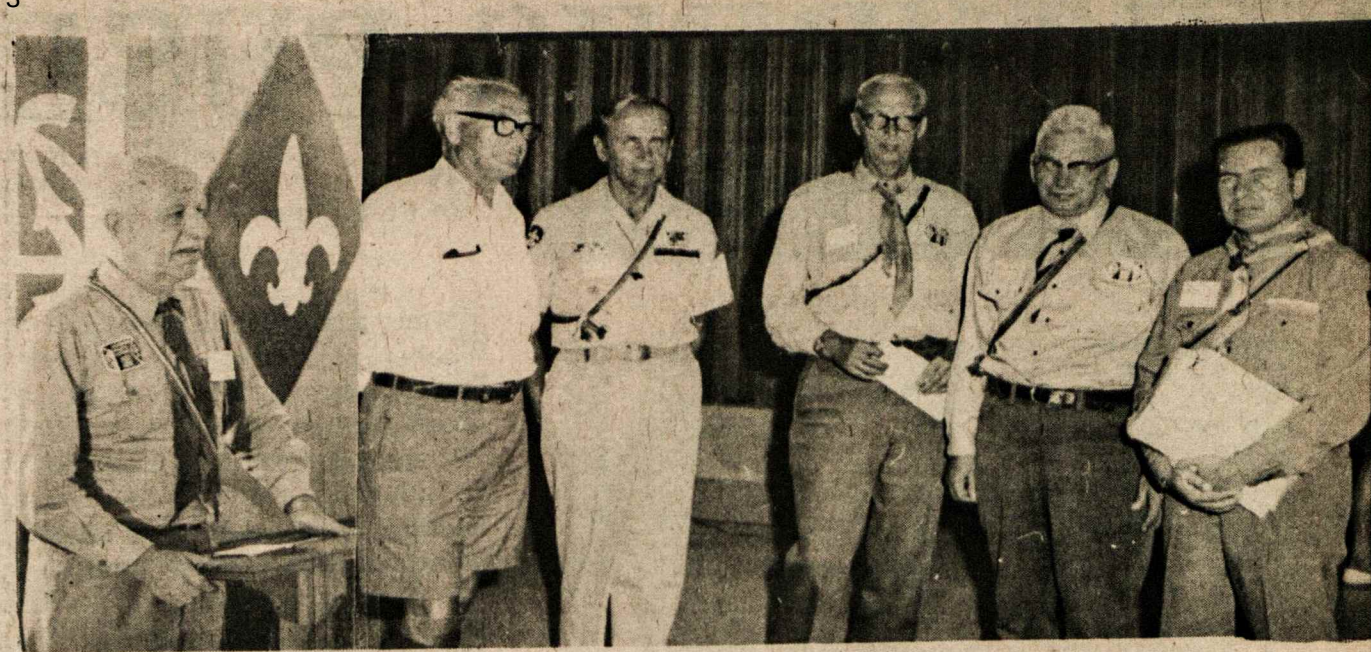
"Katalikybė, pagaliau, ištvirtina Rasoje laike Vladimiro /Didžiojo/ valdymo ir jis gauna šventojo titulą /980-1014/. Ilgą laiką buvęs pagoniu /stabų garbintoju/... jis priima krikštą 988 m. iš Chersono vyskupo ir su tokiu pat stropumu, kaip kad buvo pagonis, garbindamas netikrus dievus, jis nuverčia visur jų ženklus ir juos sudegina. Perkūną, visos Rasos pagrindinį dievą, kurį Vladimiras labiausiai garbino, kurio sidabrinė galva matėsi virš šventų kalvų viduryje

Kijevo ir Didžiojo Naugardo, taip pat prie valdovų rūmų, jis nuvertė nuo papėdės. Pririšęs statulą prie arklo uodegos, daužomą kūjais 12-kos žmonių, ją valkiojo per vidurį mustebusios minios ir pagaliau įmetė į Dnieprą.

Žmonės graudžiai verkė kritusių dievų, kol pagaliau pasirodė atsišaukimas visiems, turtingiems ir vargšams, valdovams ir tarnams tokią tai dieną iš ryto atvykti prie Dniepro apskrikštijimui. Neatvykę bus laikomi princų priešiniais.../ panašiai kaip ir po komunistais, tik skirtinga etiketė/.

Talgi, suslavėjusių ortodoksų rasų ir liksusių Arijų lietuvų "liaudų" keliai galutinai išsiskyrė /iki Brastos Unijos/.

Tos dvi žūbūtiniai savo

AKADEMIKŲ SKAUTŲ JUBILIEJINĖJE STOVYKLOJE DAINAVOJE. (iš kairės): kalba skautų sąjūdžio centro vadijos pirmininkas Ed. Korzonas; stovi: Liet. šaulių sąjungos centro v.-bos pirm. V. Tamošiūnas, Br. Juodelis, inž. J. V. Danys, "Draugo" redaktorius Br. Kviklys ir Vyta. Kamantas. Nuotr. A. Vengrio ir K. Sragausko.

tarpe kovojančios Gintaro kello šiaurės ir pietų daly, nebepanoro turėti viena su kita nieko bendro -ypač varėdo. Tuo būdu, senosios tikybos šalininkų lietuvų vardas pakito ir pradėjo simbolizuoti pasipriešinimą naujos tikybos apaštalamis-perkrikštytiems rasams. Kaip ir kiek brolių kraujo buvo pralėta ta proga, jau seniai oficialios istorijos nustatyta./Tai yra dalinis atsakymas NL nr. 49, p.3p."Ž", kur jis kelia klausimą, kada mūsų gentys ištautėjo, keno sąskaiton ir kurios jos buvo/.

CITATOS

IŠ TILPUSIO "DIRVOJE" APRAŠYMO - LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ STUDIJŲ SAVAITĖ.

Korespondentas rašo:

Išties aprašyti tos visos studijų savaitės visus pranešimus, pasnėkesius ir svarstybas, taupant vietą, yra neįmanoma, o jei ir aprašyti, vargiai redakcija galėtų juos visus sutalpinti...

...Rašytojas Aloyzas Baronas pasakė: - 17 metų bus kai aš stovyklauju ir mes visuomet diskutuojame ir sprendžiame tuos pačius reikalus ir nieko naujo nepadarome. Studentas Linas Kojelis jo paklausė: - tai ko, tu, čia i tą stovyklą 17 metų važinėji, jei nieko naujo negali padaryti. Rašytojas Aloyzas nutylėjo ir nieko neatsakė. Simpoziume dalyvavo: Algis Raulinaitis, Juozas Kojelis, dr. Zigmas Brinkis ir Viktoras Naudžius.

Simpoziume "Jaunimo paruošimas visuomenės veiklai ir Lietuvos laisvinimo darbui ir jo įtraukimas i tą žy-

To išvadoje reikėtų pripažinti, jog mūsų vadovėlių Lietuvos XIII-me amž. iš nežinios atsiradimo versija yra šiuo atžvilgiu teisinga, kadangi anksčiau tokios "Lietuvos - Liauduvos" sąvokos nebuvo ir nereikėjo. Jina dirbtinai atsirado tikrybinės neapykantos pasąkoje /todėl nereikia perrašyti, bet parašyti-papildyti mūsų istoriją/.

Tuo pat laiku kai mes, šiauriečiai, su panleka atmetė ankstesnįrasų vardą, jis pradėjo kilti rytuose skirtingu - rusų variantu.

Volgos upynas, atskirtas nuo Gintaro Kello neperžengiamu miškynu, nuo žiliausios senovės gyvena savita raida ir niekad jokios itakos ir net jokio kontakto su Kijevo Rasa neturėjo. Tas atsiskyrimas buvo toks griežtas ir būdingas, jog visi senovės istorikai ir geografa, pradedant Pfolemėjum bei Herodotu ir baigiant Giridonu, sutartinai veda Europos-Azijos rubežų ne Uralo kal-

nynu, o Donu!

Pradžioje, prieš Kristų, Volgos aukštupį valdė mūsų rytinė galindų šaka. Jų sostinė buvo Batta šventa, jų prekybos centras - Suvara. Tais laikais ir upė taip buvo vadinama- Ra, kas aišku, yra nudilus /Va/ra. Vėliau, vidurio tēkmėje išgalėjo baltieji bulgarai, su sostine Bolgar. Jie buvo pakankamai galingi, kad perkrikštytų upę savo vardu- Bolga.

Pagaliau, XIII šimtmečyje, lų Aukso Ordos atplūdi ir atstūmus juos i rytus, totoriai pasitraukė Bolgos upynan, su sostine Astrachanėje ir garso nuslydimu upė virto Volga.

Andriveau - Gaurjor žemėlapyje /ž. ankstyvesnę Varunonių Rūkio valstybę 372 m./ matėme, jog per tūkstantį metų nuo Varunonių Rūkio ligi Vytauto Gintaro Kello, rubežius rytuose llo be pakitimų-jis vis tebeėjo Europos-Azijos siena Donu.

gi turėjome šiuos jaunuolius-studentus: Mariją Eivaitę, Dainą Kojelytę, Liną Kojelį, Saulių Kuprį, Antaną Razmą jr., ir Liną Sidrį. Marijos Eivaitės mintys lietuvių Amerikoje išlaikyti galima tik per lietuvių kultūrą, papročius ir kalbą, o laisvės siekti pavergtu tautų vieningumu.

Studentė Daina Kojelytė, siekianti antro magistro laipsnio, aiškiai ir atvirai dėstė savo pažiūras mintis. Ji sakė: - Lietuvių politika jaunimo nedomina. Lietuvių išlaikyti galima tik per šeimą, mokyklą ir organizacijas. Mes esame studentai ir jau turime savo nuomonę.

Kur ta 17 metų karta, kuri yra tarp jūsų ir mūsų? - klausė Daina Kojelytė. Lančiau lituanistinę mokyklą ir ten mus mokino apie Lietuvos karalius ir kunigaikščius, o kad yra Lietuvių Charta ir visi lietuviai turi priklaustyti Lietuvių Bendruomenei, tik dabar atvykus i šią studijų savaitę sužinojau.

- Nekvieskite mūsų i Vasario 16 minėjimą. Jis mums primena laidotuves. Ir aš nenoriu važiuoti i laidotuvių minėjimą.

Kiti studentai kalbėjo kitomis temomis ir aš jų būdingesnių minčių nepagavau...

kaip mes galime Jus gerbti tuomet? Pagaliau, pagalvokit rimtai: jeigu mes taip lengvai išsižadėsime to tautiškumo, kurį Jūs vardami mums bandėte perduoti, ar mes esame ko nors verti savo tautai? Juk tuomet iš mūsų tvirtų lietuvių vis tiek nebus. Ar ne geriau dabar atsikratyti tokių, kurie kaip epušeis links ir drėbės, stovės, kad ir didžiausioj vėtroj? Atsi Jokim pelus nuo

grūdų. Mes suprantam Jūsų baime: Jūs pažinote komunizmo ne teoriją, bet praktiką. Jūs turėjote draugų, kuriuos pasidujoti, lietuvių kalbą truputį geriau pramokti, žodnų praturtinti. Pati žinai, kaip sunku jau susikalbėti padoriai lietuviškai.

- Taigi. Na, matyt, drąsus esi, Jonai. Sveikinui, padaryti mūsų vaikų? Kaip mūsų vaikai atskirs prosveikinui, nors tavo batuosė sėdėti tur būt nelabai nepagandą nuo tiesos? Tačiau Jūs negalite būti tokie nairėdai. Tik tu, žinai, geriau iš tenai man laišku nerašyk. vūs! Mes gi neužaugom urvuose - komunizmo teoriją. O telefoninkės neprasyk mano telefono - ji neturės. mus mokė net universitetuose, Markso ir Engelo raš-Linkiu tau sėkmės pas tuos komunistus, tai yra... lais-taus esam skaitę, ne vienam Stalinas ir Leninas buvo mingos kelionės!

Stovi Jonas vidury gatvės, pakaušį krapšto, nesu-siorientuoja, kas čia dabar atsitiko. Argi gali būti? Jau, teoriją. Bent taip Jūs mums seniai kartojat. Ne to mes važiuojam Lietuvon, ne to važiuojam i simu, juk kas antras dypukas, prisikrovęs lagaminą savo gimtą kraštą! Jis yra gimtasis kraštas net tiems iš dovanų, dumia Lietuvon pas gimines. Tik gal šešios mūsų, kurie gimėme užsienyje. Mes važiuojame ieškoti savaitės Lietuvoje bus per ilgai?

Reikėtų kokiam nors bičiuliui nusivesti Joną i šalį, plaučius Lietuvos oro, užkopti i Gedimino kalną, atsigal stiklą alaus užfundyti ir paaiškinti jam, apie ką čia remti i Vilniaus Universitetą rūmų sieną, basas kojas reikalas sukas. Mat, išeivija (atsiprašau, turėjo būti di-imerkti i Nemuną. Vaziuojam tenai, nes Jūs mums džioji raidė I) nepritaria studijoms Lietuvoje, ir mūsų negalite duoti to krašto, tokio brangaus ir tokio ne-Jonelis gali susilaukti nemaža i rūšios konservaty-vesnių visuomenės sluoksnių kritikos. Ak, jaunimas tuvai, jos nematė. Užtat gal būt Jums sunku suprasti, spaudoje tikrai retokai šiuo klausimu pasisako, ir iš kad mes turime ją pamatyti, prieš apsiimdami dirbti šios rakties gali būti jau pašinas, o gal net PAŠINAS. Taigi.

Kodėl važiuoti? Pamatyti savo kraštą, pažinti savo brolius ir seseris (ir čia kalbu ne apie giminių aplan- išeivija. Nematė krašto, dėl kurio mes ryštamės plūsti, kymą). Kodėl nevažiuoti? Nes grįšime komunistais, nes išplaus smegenis. Panagrinėkim dabar šį atsakymą. Žinias, jausmus, meilę, ryžtą. To negana. Mes reikalaujame atvirai: kiek metų jau mus auklėjat? mus, bu-laujam iš Jūsų pasitikėjimo. Leiskite mums iš Lietuvos buliukais čionai atvykusius, ar net gimusius čia? Argi atsivežti dar daugiau ryžto, dar daugiau meilės kraštui, galvojat, jog šesių savaičių užteks ištrinti tam maždaug Jūs mus užauginot, mes esam Jūsų vaikai, bet esam dvidešimties metų auklėjimui? Ar taip nepasitikit mu-suaugę, ir laikas atsistot mums ant kojų ir pradėti dirbti mis? Ar taip nepasitikit savimi, savo auklėjimo meto-Lietuvos naudai.

dais? Juk mirtinai įžeidžiat mus tokiu nepasitikėjimu -

Eglė Juodvalkytė

3 psl.

**MENIŠKI
MEDALIAI**
RIBOTA LAIDA
tik 3000
kiekvieno

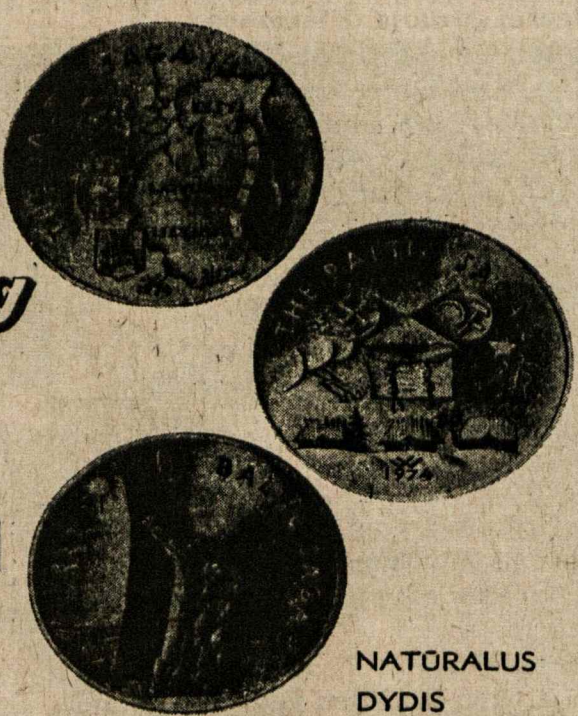
The Baltic Story

pavaizduota
GERIAUSIŲ BALTIEČIŲ DAILININKŲ
tremtyje

pagaminti iš 99.9% gryno sidabro
ir 91.666% aukso (22 karatai)

BALTIC SAGA
in 30 medals

30 METŲ TREMTIES 250.000
estų, latvių ir lietuvių
1944 - 1974

NATURALUS
DYDIS

Nuo 1918 iki 1940 metų Estija, Latvija ir Lietuva, esančios šiaurinėje Europoje, prie Baltijos jūros, buvo nepriklausomos valstybės. Galinga Sovietų Sąjunga, po slapto ir klasingo pasitarimo su Hitleriu, nutarė užimti tas šalis. Stalinas pasiuntė savo armijas, ir šiandieną Baltijos valstybės tebėra okupuotos Sovietų Sąjungos.

Atėjo neapsakomos kančios bei vargai, deportacijos, sovietų ir vokiečių koncentracijos stovyklos, masinis bėgimas i vakarus, kultūrinė priespauda ir net tautžudystė.

Vis dėlto ir šiandieną estai, latviai ir lietuviai tebeegzistuoja visame pasaulyje bei tėvynėje, meldžiasi ir viliasi, kad vieną gražią dieną laisvė bei nepriklausomybė vėl sugrįš. Kultūriniai jų lobiai yra per daug vertingi, kad galėtų būti prarasti.

"Balticoin", norėdama pavaizduoti baltiečių praeitį, kančias ir ateities svajones, ryžosi išleisti 30 medalių per 30 mėnesių. Jie bus pagaminti iš gryno aukso, platinos ir sidabro. Nupiešė dailininkai: Augustas A. Kopmanis, Eric Pehap, Joann Saarniit, Arthur Mihkelsoo ir Telesforas Valius.

Kadangi bus pagaminta tikrai po 3000 medalių kiekvienos rūšies, jų pirkimas bus apribotas: vienam asmeniui bus leidžiama įsigyti 3 sidabro ir 1 aukso medalį. Tuo būdu daugiau asmenų galės pasinaudoti šiuo projektu. Išsibaigus vienai laidai, ji nebus kartojama.

Pirmieji trys Baltijos odisejos (Baltic Saga) medaliai, natūralaus dydžio, yra piešti Latvijoje gimusio skulptoriaus Augusto A. Kopmanio, FIAL. Medalio dydis - 4 cm (skersmuo), svoris - 30 gramų. Sidabro medalio kaina - \$24, aukso medalio - \$293. Galite užsakyti juos atskirai arba visą jų rinkinį - 30. Tuo atveju reikia atsiųsti pinigų už pirmąjį medalį ir paprašyti siųsti sąskaitas už sekančius medalius prieš jų išleidimą. Jų piešiniai bus pažymėti numeriais 1-30. Iš kiekvieno piešinio bus nukaldinta ne daugiau kaip 3000 medalių, kurie bus taip pat numeruoti nuo 1 iki 3000.

Pirmųjų 10 medalių įrašai anglų kalba:

1. Nepriklausomos Estijos, Latvijos ir Lietuvos herbai.
2. Nelenčioti Hitlerio-Stalino sutartis, nuvedusi i Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją bei sunaikinimą. Jų nepriklausomybė ir laisvė turi būti atstatyta.
3. Viena Estijos, Latvijos ir Lietuvos istorijos naktis. Masiniai tremimai 1941 m. birželio 13-14 dienomis.
4. Ginkluotas Estijos, Latvijos ir Lietuvos laisvės kovotojų pasipriešinimas 1940-1952.
5. Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracija skirta visom tautom. Estai, latviai ir lietuviai taip pat turi teisę i savo kraštą, kalbą ir nepriklausomybę.
6. "Mirties šukos nekartą perėjo per Estiją, Latviją ir Lietuvą. Vis dėlto nebuvo abejonės kurioje pusėje teisė. Baltijos valstybės turėtų būti suverenios, nepriklausomos". Winstonas Churchillis 1950.
7. 1944-1974. Trisdešimt tremties metų 250.000 estų, latvių ir lietuvių. 30 gadi trinda.
8. Gintaro kraštas prie Baltijos jūros, Estija, Latvija ir Lietuva. Dzintaržemė.
9. Tautiniai drabužiai. Skirtingi kiekvienoje srityje. Tautos tērpi.
10. Tautosaka.

MEDALIŲ LAIDA PARUOSTA SU KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJOS LEIDIMU BEI PRITARIMU. NUO KIEKVIENO PARDUOTO MEDALIO \$1.50 TEKS KANADOS ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖMS.

R. KREISMANIS

Užsakymai priimami jau dabar pagal pašto antspaudų datas.

Užsakymo blankas

Siųskite čekius arba pašto perlaidas "BALTICOIN" bendrovei šiuo adresu:

BALTICOIN, 148 Duke Street, Hamilton, Ontario, Canada, L8P 1X7

Please enter my subscription for a numbered, first edition BALTIC SAGA Fine Arts Medals. I enclose a cheque/money order.

- ☐ \$24.00 for medal, design no. _____ in fine 99.9% silver.
- ☐ \$24.00 deposit for full set of 30 Baltic Saga medals in fine 99.9% silver and send medal number one as soon as possible. For subsequent medals please bill me before each issue.
- ☐ \$293.00 for medal, design no. _____ in 91.666% (22 karat) gold.
- ☐ \$293.00 deposit for full set of 30 Baltic Saga medals in 91.666% (22 karat) gold and send medal number one as soon as possible. For subsequent medals please bill me before each issue.
- ☐ State if platinum is desired in place of gold.

SIGNATURE _____

NAME _____
please print

CITY _____ State/Prov. _____

ADDRESS _____

POSTAL CODE _____

Gavome leidimą pardavinėti tuos medalius ir JAV - se: miltas 10,5% už sidabrą ir 20% už auksą. JAV - bių pinigai priimami kaip lygiavertiniai. Ontario provincijos gyventojai teprieda 7% pardavimo mokesčių.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Lilinė Sutema

Poetė Lilinė Sutema vi- 1972. Dvi paskutiniąsias iš-
durinį mokslą pradėjusi Lie-
tuvoje, baigė išsilvijo, Vo-
racija Gintaras, aplankus
kietijoje ir studijavo litera-
tūrą Innsbruck'o ir Freibur-
go universitetuose.
Poezijos knygos: Tebūnie
tartum pasakoj: viršelės ir
vinjetės dail. V. Igno, išleido
Terra, 1955m. Nebėra nieko
svetimo, 1962 m. BADMETIS,

Iš
Niekėno Žemės

Mano atsineštiniai žodžiai
nebeturi daiktų,
mano atsineštiniai daiktai
nebeturi vardų -
Noriu likti Niekėno Žemėje,
kad nebūtų namų,
kad nereiktų palikti ir išduoti jų
kad nereiktų ilgėtis namų.

Paleidau išdegtą paukštį
nuo sudėvėtų klumpaičių -
ir skardena jis Niekėno Žemėje
tarp Jūsų ir Amų,
pakilęs iš pelenų,
Tavo, ir mano, ir Tavo
kalba -

Iš
Savaitgalio žaidimai

Raganauju -
niekas manęs nemokė,
ir nepaveldėjau -
išplėšiau paslaptį iš užgniaužtos saujos,
stingstančius pirštus
vieną po kito atlenkdama...
Švito Verbų sekmadienis,
kalė klevą genys,
vis garčiau ir greičiau -
Palk,
neišsinešk žolelių, žalčių ir driežių,
leisk man pavaduoti tave...

Švėstu vandeniu nuliejau tuščią delną,
kad patekėtų saulė,
kad pražystų rožė,
kad sudiltų delčia jame -
O pamačiau save:
dvi burnę, vienaakę,
lyg suskilusiam veldrodyje...
Tapau idukrinta.

Raganauju -
Saulė garuoja džūdamas
žolelės nuo nemigos, širdies dieglių -
žolelės, kad pavirstum vilkolakiu -
žolelės, kad prašvystų aptemę akys,
žolelės, kad aptemtų šviesios akys,
žolelės, žolelės...
ir driežai...

kaip grubiai,
traukiasi kaitroje jų ruplėta oda...
prigis raupai -
atkris raupai -
Stiklinuose induose nardo žalčiai...
jei paleisiu juos - prarasiu save,
jei laikysiu juos uždarytus -
užtrokšiu savyje...

Raganauju -
ir ką kitą galėčiau veikti savaitgalį,
kai saulė nusileidžia,
kai pajauosta rožė,
kai delčia išpiuina delne
ir negyja?

Iš
Dvi dainelės

Išėjo tėvelis į mišką,
išėjo motinėle į mišką,
išėjo tėvelis, išėjo motinėle,
išėjo visi vaikai į mišką,
ha ha ha...

Nedainuokim. Nesijuokim.
Tėvelis išėjęs negrižo -
piktai kvatoja pelėda miške -
pirmoji kulka pataikė ne ją.
Oranžinė pilnatis, pakibus eglės viršūnė,
laša sakais į samaną,
tyška sakais ant lūpų
ir stingsta -
šauksmu ar atodūslu?

Dabar jau vistiek -
dabar vistiek, ką pašovė,
tėveli, pilnatį ar abu -
Dabar jau vistiek,
ar medžiot buvo leista,
ar medžiot buvo uždrausta,
ir vistiek, kieno vardu -

Visa buvo melas -
Visa buvo tiesa -
pelėdos piktai kvatojimu
tebeaidi miškas ir naktis kiekviena.

Išėjo tėvelis į mišką,
išėjo motinėle...

Nedainuokim. Nėniuokim.
Motinėle nepriėjo miško -
Gūžiai ūbauja pelėda eglės viršūnėje -
Motinėle, palinkus raiste,
renka gervuogės, renka spalgenas,
šaukdama vaikus -
kiekvienas vardas karčiai saldus,
kiekvienas vardas saldžiai kartus
jos burnoje -
ir kiekvieną vardą ataidi,
gūžiai ūkaudama, pelėda miške.

Dabar jau vistiek -
dabar vistiek, kurisėjo, kuris neėjo,
ar nei vienas jų -
dabar vistiek, kuris girdėjo, kuris negirdėjo,
ar nei vienas jų -

Visa buvo melas -
Visa buvo tiesa -
Motinėle viena, springdama vaikų vardais,
palinkus renka ir renka uogas raiste -

Išėjo tėvelis į mišką
išėjo motinėle...
išėjo visi vaikai...

Nedainuokim. Nėniuokim.
Vaikai neėjo į mišką -
išpūstom akim į juos žiūri pelėdos iškamša.
Vaikai, ir nematę miško, išmoko medžioti -
kulkom, žodžiu, kiasta -
Už miško, už raisto, Rojaus Sode,
išaugo taiklių šaulių karta.
O miškas tolo, tolo ir tolo,
krislu likdamas jų akyse -

Dabar jau vistiek -
Vistiek, kodėl vaikai trina akis -
kad išverkus, ištrynus mišką
ar palaukus jį sūria drėgme -
Dabar jau vistiek.

Visa tebėra melas -
Visa tebėra tiesa -
Juokimės, dainuokim, nėniuokim
ir auginkim naują mišką
tarp saulės ir žemės,
dangaus pakraštyje -

salės žiūrovai verkė. Aš bijojau net galvos pasukti, lyg
tas būtų galėjęs nuotaikas pakeisti, verkimo sriautą su-
laikyti. Veikale tas ilgesingas laisvės troškimas. Ar-
ba, kad ir tokie autoriaus įkūnyti žodžiai:

Nepasikeitė pasaulis.
Paguldė vieną, o iškilo dešimtis...
Kalbu aš atvirai. Privalote suprasti,
ko verta išgražinta melu teisybė ir
maistavimas bepročių.
Žvėrys valdžios dvasia.

Arba kad ir vėl į pabaigą teisybės pilni žodžiai išgirsti
iš Žygymanto Augusto:

O motin! Kaip gyventi tam pasauly,
kur žudomi geriausi iš geriausių.
Ir Dievas žudomas žmogaus širdy.

Čia jau nebereikia jokių komentarų.
Taip visas veiklas persunktas tokiais ir panašiais sa-
kiniais, jaunam ir senam žiūrovui spaudė ašaras. Ir bai-
gia jis su tokia fraze: "Ir nežiūrint to, turi gyventi tokia-
me pasauly".

Bus daugiau.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

AUKSINIS RUDUO IR EUROPOS TEATRAI

Stralpenis tęsis per keliolika laikraščio laidų, todėl šiek tiek supažindiname skaitytojus su
autorius asmenybe. Aktorius J. Kaributas gyvena Kalifornijoje ir nuo 1954 metų dirba Holly-
woodo filmų pramonėje kaip korespondentas ir recenzentas. Lietuvių veikloje žinomas kaip
daugelio dramos veikalų režisierius. (Balsas Biržėlis, Mokyklos draugai, Šv. Kazimieras ir kt.).
Lietuvoje dirbo Miltinio, Dauguviečio dramos studijose ir nuo 1940 m. Kauno valstybiniam
dramos teatre kaip aktorius. Vėliau studijavo žurnalistiką VDU-te. Praeitų metų rudenį lankėsi
Lietuvoje.

Pradžia nr. 34 (2112).

KAUNE "BARBORA RADVILAITĖ"

Čia bežygiuojantį senuko Kauno centrine gatve, pasitin-
ka visa aibė atplaukusių atsiminimų. Nuvaikščioti takai ir
takeliai. Iš lengvo pravažiuojame po dešinei bestovintį
kultūros paminklą - Kauno valstybinį teatrą. Alkanas
žvilgsnis sustoja ties ta meno šventove, į kurią tiek daug
buvo vilčių sudėta...

Sustojame. Šoferį paliekame ir einame pėstute. Kiek-
vienas kampas, rodos, sveikina išsilgusių žvilgsniu, pa-
slaptinai, nors žmonių veiduose to nematyti: paniurę,
susirūpinę ir mažam rudens lietuvi lašnojant, žinoma,
be nuotaikos.

Pora valandų iki spektaklio. Nuvykstame prie Karo mu-
ziejaus, kur drąsiai galvą iškėlusį stovi iškiliausia poetė
Salomėja. Norėtusi padaryti nuotrauką, bet jau tamsoka.
Mano vadovas siūlo apžiūrėti tą vietą, kur Romas Kalanta
susidegino. Jaudinantis momentas, bet labai laviruotinas.
Nusuku temą visai kita linkme ir einame toliau. Vitrinos
gintarų pilnos. Čia nėra turistų ir jo neišgraižsto, bet ne-
žiūrint to, dabar čia gintaras labai brangus.

Po valandėlės paprašau vadovo nuvesti prie buvusio Kau-
no Valstybinio Teatro. Einame per miesto sodą, akimis
ryj kiekvieną kampelį ir ilgestingai pergajovu sukokiais
rūpesčiais kadais čia bėgiota... Kasininkė sėdi prie to
paties langelio. Tik, žinoma, jau kita ir niekad nematyta.
Pasidairau, šypteliu ir anei žodžio niekam netaręs vėl
einu iš kur atėjau.

Sukame į Kauno dabartinį dramos teatrą. Bilietų netu-
rime. Prisistačius, kad esu svečias iš Amerikos, bilie-
tai atsiranda. Ir dar pirmoje eilėje-parterijoje. Neapsako-
mai dėkingas kasininkei už tokį malonų reikalo supratimą
- dėkoju, dėkoju.

Einame į teatro patalpas ir čia pat palydovas nugąstau-
damas klausia, ar aš čia turiu ką pažįstamų. Esutikras,
kad jis bijo, jog pažįstamus lankydamas jį begaliniai var-
4 psi.

ginsiu ir dar be viso to, vėluosime sugrįžti. Čia jau nie-
ko nebeturiu, nes jaunimas išsidangino į Vilnių, senimas:
vienai išmirė, kiti kad ir dar gyvi, bet jau nebevaidina.
Tad po spektaklio tikras esu, tuojau galėsim važiuoti at-
gal.

Mano rankose vien tik lietuvių kalba programa. Joje
vaidilų pavardės, bet jokių paaiškinimų ar kitokių verti-
mų.

Publika gausiai renkasi. Jauni veidai užpildo visą tea-
trą. Daugumos akys nukreiptos į mane, lyg būčiau iš sve-
timo lizdo nukritęs nematytas paukštis. O tą, žinoma...
mano apranga išduoda. Nevykusiai kai kuriems šypteliu
pagal amerikietišką įpratimą ir, atsiminęs, kuresu - su-
silaikau.

Nepoilgo pasigirsta gongo garsai ir prasiveria uždanga.
Ir ką aš išvystu? Visiškai akinančią tamsą, kurioje vieš-
patauja tylūs, giliai praeitį meną, muzikos garsai. Neilgal
trukus, tarpais prasiveržia šviesos gabalai ir iš žemės
gelmių kėlėsi senovės vieno gyvenimo apybraiža. Apy-
braiža, jaudinanti ir ne vieną ašarą išspausdžianti.

Barbora Radvilaitė-Rūta Stalilūnaitė, atrodo, kad tai
rolei ir gimusi: liekna, gražuolė, kuklumu paskaidrinta.
Jos išgyvenimo tokio tikro, nemeluoto, kiekvienas veido
raumenėlis pilnas. Jos išdidumas sujungtas darniai su
kuklumu, kova dėl savųjų žmonių teisių, kova vidujinė,
reikalaujanti begalės savitvardos. Ji visą tai taip sude-
rintai, lyg smuiko stygas, mokėjo valdyti, kad žiūrovą
jaudino iki ašarų.

Vaidinės Žygymantą-Kęstutis Genys irgi derinosi į jos,
Barboros asmenybę. Jo graži, solidna išvaizda, balsotem-
bras ž gera išstudijuota valdyba ir pasigėrėtinais perduo-
tos veikalui reikšmingos frazės pasiekė kiekvieno žiū-
rovo jautrią širdį... Salė, iš pat pradžių sulaukusi kva-
pą, gėrė kiekvieną jų sakinį.

Draminė įtampa, lyg koks magiškas siūlas traukiamas
per sceną, pasiekė kulminacinį tašką. Jutau, kaip visos

DAR KARTĄ STRATFORDO FESTIVALYJE

Pirmąją šios vasaros kelionę į Stratfordą, kur mačiau Shakespeare'o "Love's Labour's Lost" ir Moliere'o "The Imaginary Invalid", čia esu aprašęs. Rugpjūčio 10 ir 11 dienomis ten antrą kartą viešėjau. Dar mačiau Shakespeare'o tragediją "King John", jo romantišką pasaką "Pericles" ir Offenbach'o operetę "La Vie Parisienne". Taip jau išėjo, kad eilė kitų išparalelogramų neleidžia iki šiol antrosios ekskursijos į Stratfordą aprašyti. Vis dėlto, nenoriu, kad ten išgyventi momentai pasliuktų užmirštyje. Kad ir rašydamas dabar, svarbiausius momentus dar labai gerai prisimenu, o ko neprisimenu, tai naudojuosi bloknote likusiomis pastabomis.

Į Stratfordą ruošdamasis ir skaitinėdamas Shakespea-

ro'o "King John" tragedijos kritikų komentarus, tikruoju scenos valdovu maniau rasiąs Pilypą Pavaikūnį/Philip The Bastard/, kurį vaidino Douglas Rain. Tai Shakespeare'o išgalvotas šios istorinės dramos herojus, nieko bendro su tikra istorija neturintis. Douglas Rain tikrai daugelį scenų dominavo. Vis dėlto, režisierius Peter Dews tragiško Anglijos karaliaus Jono I, silpnavalio Bežemlo, vis intrigų ir visokių bėdų sukurygniauzomo, pasigallėjo. Jis ne tik kliek galėdamas, prilaikė Pilypo ekspansiją, bet ir į Karaliaus Jono kėdę įsodino vieną geriausių šiandieninio Stratfordo aktorių Edward Atienza. Karalius liko išgelbėtas. Karalius karaliausvo klekvienoje scenoje, jei ne visai vienas, tai su Doug-

las Rain pagelba.

Iš moterų geriausiai pasireiškė Martha Henry, vaidinusi kunigaikščio Arturo motiną Constance. Powys Thomas, kardinolo Pandulph rolėje, buvo įdomus ir visai kloniškas, negu ji daugelyje vaidmenų esame pratę matyti (paprastai jis vaidina arba pajuokos vertą išgyvenusį senį, arba kokigeraširdį, komišką senioką; čia gi buvo griežtas, kietas, net žiaurus politikas, savim pasitikintis, didelių sprendimus daręs popiežiaus atstovas). Kiti, didesni išpūdį palikę aktoriai buvo: Ian Macdonald, paauglio amžiaus aktorius žavingai, išpūdingai atlikęs Arturo vaidmenį; Amelia Hall, karalienės Elinoros vaidmenyje; Pamela Brook - Karaliaus Jono dukterėčia Blanch; Kenneth Pogue - Hubert de Burgh, Graeme Campbell, atlikęs Austrijos kunigaikščio Lymoges rolę; režisieriaus įdomiai sušaržuotas, sukarikatūrintas.

Nors aprangoje dominavo pilkos, rupios medžiagos, o butaforija, kaip ir visad Stratforde, labai negausi,

man regis, dailininkui Brian Jackson pavyko žiūrovą įtikinti, jog matome 13 amž. pradžios Anglijos bei Prancūzijos didikų ir karių gyvenimą.

Shakespeare'o "Pericles", nepaprastai išradinai surežisuotas Jean Gascon'o, man dar iš galvos nebuvo išgaravęs nuo pereltos vasaros. Taip, 1973-jų vasarą "Pericles" išvydo Festivalio teatro sceną ir dėl didžiausio pasisekimo buvo repertuare paliktas šios vasaros pused sezono. Pernykštį spektaklį lietuvų spaudoje su dideliu entuziazmu buvau aprašęs. Pagrindiniai aktoriai ir šią vasarą buvo tie patys: Nicholas Pennell/Pericles/, Martha Henry/Thaisa/, Douglas Rain/Lysimachus/, Pamela Brook/Marina/, Edward Atienza/Gower/, Mervyn Blake/Helicanus/, Kenneth Pogue/Antiochus/, Joel Kenyon/Cleon/, Dawn Greenhalgh/Dioniza/, William Needles/Simonides/. Ta pati, sceną dominuojanti burė. Tie patys nuostabūs, pasakiški spalvingi Leslie Hurry kostumai. Nors po vlenelių metų niekas nebuvo pamiršta, bet trys valandos prabėgo ir vėl kaip pasakoj. Atsiprašau, kaip pasakiškoj tikrovėj...

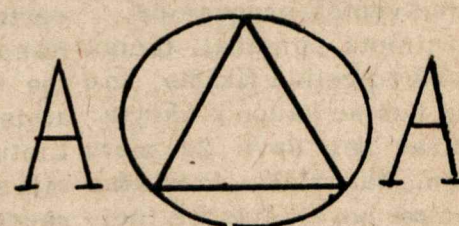
Pagaliau - "La Vie Parisienne", arba "Life in Paris", arba "Paryžietiškas gyvenimas". Tai paskutinis Jean Gascon'o pastatymas, nes šio sezono gale jis Stratfordą visam ar ilgesniam laikui palieka. Jau iš pabaikinimo galima suvokti, jog tai nėra "rimtas" veikalas. Iš tikrųjų, tai labai lengvo turinio operetė, beveik farsas. Turinį sudarė ne tik išimtinai išsiskyrimai, baliai, vienas kito po Paryžiaus gatvės, parkus ir rūmus gaudymas, bet ir keletas paprasčiausios burleskos scenų. Reikėjo stebėtis, kaip tas dekoratorius Robert Prevost ne tik visokius rūmus į nedidelę Avon teatro sceną sutalpino, bet ir traukiniu vieną kartą visą dal-

nuojančią liaudį įvežė. Pagrindinius vaidmenis atliko nepaprastai pulkus lengvo žanro spektaklis. Gascon, Jack Creley/pastaras, vienas iš gabiųjų Stratfordo komikų, vaidino keturius vyrus/, Marilyn Gardner, Mary Lou Falls, Anne Linden, Denise Ferguson. Visos ir visi jie, kartu su nemaža armijė choristų statistų neblogai ir dainavo. Solo partijose, tiesa, didelių balsų ir nebuvo, išskyrus vieną pasigėrėtiną operinį koloratūrinį sopraną. Jei neklystu, tas žavusis sopranas buvo Mary Lou Falls, viena iš dviejų, atlikusių

Gabrielės rolę. Tai buvo nepaprastai pulkus lengvo žanro spektaklis. Kai rašau šiuos žodžius, Stratfordo 22-sis sezonas suaugusiųjų publikai jau baigiasi. Shakespeare'o ir Moliere'o dramos dar bus vaidinamos moksleiviams bei studentams iki spalio 26 d. Manau, kad su jaunimu dar gali jas ir suaugusieji pamatyti, jeigu didelį norą turėtų. Kaip ten bebūtų, su šiuo sezonu, už kelių mėnesių paaikšės 23-josezono programa. Tuomet su skaitytojais pasišnekėsime, ko sekančią vasarą Stratforde, Ontario galima tikėtis.

(Paruošė kun. J. Gaudzė)

KAS YRA ALCOHOLICS ANONYMOUS?

Jeigu geri ir gali gerti-tavo reikalas. Jeigu geri, bet matai, kad gėrimas tave žlugdo ir nori nustoti gerti- mūsų reikalas.

AA/Alcoholics Anonymous/ yra vyrų ir moterų bendrija, kurios nariai dalinasi savo patyrimu, jėga ir viltimi, kad išspręstų bendrąją problemą ir padėtų kitiems išsigelbėti iš alkoholio žmog.

Vienintelis reikalavimas būti AA nariu yra noras nustoti gerti.

Alkoholis yra nuolatos progresuojanti, mirtina liga, todėl nė vienas neturime nei slapstyti, nei gėdintis, jeigu ieškome būdų iš jos išsigelbėti.

Mes visi esame buvę tokie, kaip ir jūs. Mes jus tikrai suprantame ir mūsų ranka visomet ištįsta jums pagalbėti.

Skambink dieną ar naktį AA Tel. 521-2185.

Jei nori lietuviškai kalbėti - skambink darbo valandomis 489-5391 (klausk Leo); o vakarais namų tel. 366-2548 arba 277-7868 (Pavardės sektyri nerakia)

Bus daugiau.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv. Kazimiero parapija, istorinius įvykius, kaip yra paruošęs - būdamas vikaru-kun. Jonas Gaudzė.

31 -

Sklandant visokioms kalboms dėl "Tombolo" ir net pasirodžius skundams - "1924 m. rugpjūčio 22 d. klebono sukviešti atėjo M. Buzas, P. Dubauskas ir J. Paznokaitis. Klebonas papasakojo apie kelią triukšmą iš kaikiurių komiteto narių pusės ir užklausk ar minėtam triukšmui pritaria? - tą komiteto narių žygiams nepritariame ir protestuojame prieš panaudojimą komiteto vardą pas vyskupą ir Teismą. - Mes žemiau pasirašę, protestuojame ir savo parašais tatau užtikriname. - M. Buzas, J. Paznokaitis, P. Dubauskas, J. Girdauskas."

Kad skaitytoji būtų aiškesnis vaizdas, kaip buvo diskutuojama susirinkimų metu ir kokie reikalai iškildavo parapijoje, tam tikslui čia yra paduodami du ilgi protokolai, kurie yra išversti net į lotynų kalbą ir randasi Montrealio arkivyskupijos archyve.

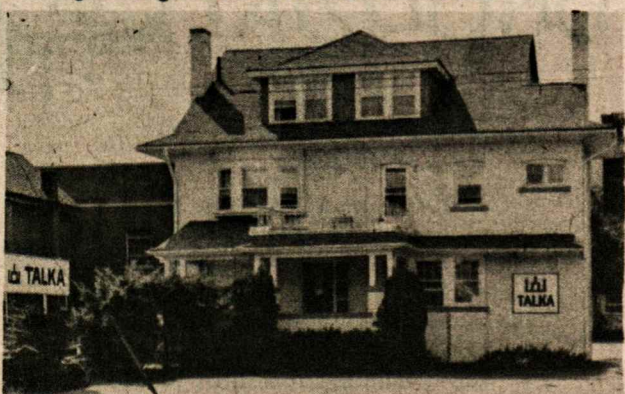
"Protokolas 4. Susirinkimas visuotinas šv. Kazimiero lietuvių parapijos 16 lapkričio 1924 metais. Susirinkimas, einant nurodymu J. E. Montrealio Arkivyskupo, buvo du kart garsinamas iš sakyklos per pamokslą. Susirinkimas tapo atidarytas kun. J. Daknio. Sukalbėjus maldą pradėtas susirinkimas. Pranešta dienotvarkė: 1) apyskaitų raportas, išrinktų parapijų peržiūrėjimui knygų, - Keblinsko ir Pažusio. 2) klebono paaiškinimai, 3) diskusijos, 4) užbaiga. Dienotvarkė tapo priimta. Kvietkauskas prašė žodžio, - jį gavus, - pareikalavo, kad būtų rašomas protokolas esamojo susirinkimo. Klebonas paaiškino, kad sulig 9 punkto, duotų vyskupo nurodymu mūsų parapijai, protokolą rašo pats klebonas, tačiau klebonas nieko neturi prieš, kad dabar protokolą rašytų parapijos komiteto sekretorius J. Pundžius. Pundžius užima vietą ir rašo protokolą. 1) Keblinskas knygų revizorius duoda atskaitos raportą, pažymėdamas kiekvieno mėnesio įėjus ir išlaidas bei darydamas pastabas ir paaiškinimus. Abelnai išvada jo buvo sekanči: visų įėjų ir išlaidų dokumentai peržiūrėti ir viskas rasta tvarkoje, išskyrus 27 liepos sekmadienio, - toje butent dienoje kaip komiteto knygoje, taip ir parapijos knygoje nepažymėta buvo kolekta (rinkliava) bažnyčioje. Tačiau vieno iš komiteto narių įėjimas buvo suvestas ir po to kaip klebono taip ir komiteto knygoje pažymėta. Vakarienis ir pikniko kaip įėjus taip išlaidos patikrintos. "Tombolės" atskaitą klebonas sutiko duoti. Revizijos komisija abelnai ją peržiūrėjo, tačiau į mažiausias smulkmenas įsigylinti negalėjo, nes daug tame 1974. IX. 18

darbo. Įėjų ir išlaidų dokumentai buvo parodyti. Pažūsis, Keblinsko atskaitą patvirtino.

2) - Klebonas su revizijos nurodymais sutiko, - užklauskė tik komisijos, ar ji viską tikrino, - toji atsakė, kad taip.

3) - Diskusijos. Bagdonas klausia, kodėl klebonas atstatė revizijos komisijos trečią narį Leskevičių ir kodėl klebonas neklausė parapijos apie dažymą altoriaus ir scenos? Kvietkauskas klausia, kodėl klebonas pats vienas daro viską, kodėl klebonas neduoda atskaitų, kodėl nieko neužklausk? Žemaitis klausia, kas leido klebonui perdirbti antspaudą iš lietuviškos į anglišką? Kleiza klausia, kur dingio pinigai surinkti Vilniui? Žemaitis klausia, kodėl prancūzų laikraštį yra rašomos žinios apie lietuvių ir prieš klebono pavardę stovi raidė "P"? Gyvis klausia, kadangi klebonas vienas darė, todėl žmonėse kylo kalbos? Dubauskas sako, kad klebonas ant parapijos vardo užrašęs cigarus, ir tombolės neaiškios, nes nevienodos skaitlinės atskaitai? Klebonas į viršminėtus klausimus iš eilės atsakė: - Bagdonui, - Leskevičius todėl tapo atstatytas, kad dar prieš darant reviziją skleidė erzinančius paties išgalvotus gandus. Užklauskus ar klebonas turi liudininkus, jisai atsakė, kad turi. Bet tame tarpe atsistojo p. Mickuviene ir viešai pasakė, kad įėjai gali liudyti tame dalyke. - Apie nudažymą altoriaus ir scenos, klebonas atsakė, kad tas dalykas parapijai išlaidų nepadarė, bet surinkus dar daugiau apgarsinimų, parapija gaus pelno. Kvietkauskui taip atsakė: parapijos reikaluose klebonas slapčia nieko nedarė. Apie vakariene buvo tartasi su parapijiečiais ir buvo veikama. Apie pikniką susirinkimuose irgi buvo kalbama ir tariamasi lygiai kaip ir dėl pikniko, - visų bendrai veikama. Apie "Tombolę" irgi buvo tariamasi, visi buvo kviečiami, kaip draugijos taip atskirai su parapijiečiais, bet kame kaltas klebonas, kad tų jo raginimų mažai kas klausė. Pradėto darbo jau negalima buvo sustabdyti, todėl pačiam vienam ir prisėjo dirbti. Klebonas dar pridūrė, kad parapija ant klebono negali rūgėti, kad mažai pelno, nes "tombolės" darbas yra pirmą kartą daromas lietuvių, tai tai buvo bandymas, jei būtų nuostolių, tuomet galėtų parapija pykti, bet kadangi to nėra, tai nėra už ką ir pykti. Žemaitiui taip atsakė: pirmą kartą antspaudą buvo klaidinga, - turėjo kelias klaidas. Vartoti tokią antspaudą nepadoru, todėl buvo reikalas, naują padirbti. Parapijų antspaudas turi būti lotynų kalboje, bet ne anglų. - Keblinskas pridūrė, kad nauja antspauda yra praktiškesnė.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiai ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santaupas (Nuo liepos 1 d.)	8 3/4%
Terminuotus depozitus 1 metų	9 1/2%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11 1/2%

HAMILTONO MĖGĖJŲ TEATRAS "AUKURAS" PRADĖDA NAUJĄ SEZONĄ

Po vasaros atostogų HMT Aukuras pradeda naują darbo sezoną. Šį kartą jau 25-ąjį. Atidarymo proga rugsėjo 6 d. E. ir T. Kudabų rezidencijoje buvo kavutė, kurioje dalyvavo kelios dešimtys aukuriečių ir svečių. Čia buvo pagerbta aukurietės Rūta Volungytė ir Margarita Repšytė, kuriančios šeimos židinius ir Dana bei Algis Enskaičiai, laukiantieji prieauglio. Pagerbtosioms buvo įteiktos dovanėlės ir pasakyti linkėjimai. L. Stungevičienė pasiskaitė satyrinius išsireiškimus apie meilę. Bendrai kavutė praėjo labai jaukioj nuotaikoje.

Aukuras naujam sezonui ruošia keletą naujų veiklų. "Tėvų kaltės" (Butrimo), "Klevų alėja" (Norimo), "Dundulis ir Bumbulis" ir kt. Numatomas išvykų ir jau dabar aiškios: St. Catharines, Toronto (13 spalio ir 9 lapkričio), New York (17 balandžio), Chicago ir kt. Taip pat dalyvaus su savo pastatymais Tautų festivalyje (Toronto) ir Lietuvių Dramos festivalyje. Prisidės ir prie Lietuvių Dienos (Hamilton) Dainų šventės programos.

Užsimota nemažai, tačiau iš Aukuro reikia tikėtis, kad tai ir bus sukaupu įvykdyta. Aukuras per savo 25 metų veikimą tai įrodė. Jo vardas žinomas beveik visose išeivijos lietuvių kolonijose. Tai tonas ap. pirm. L. Skripkutė atsiekta visų aukuriečių dideliu pasišventimu ir darbu, o už šių iškilmių surengimą, ypatingai jo vadovės rež. Elenos Dauguvietytės-Kudabienės dėka.

VILNIAUS DIENA

Šeštadienį, spalio 5 d. visi atvykstantį Jaunimo Centrą, buv. Tautos Fondo Hamiltono sk. valdyba rengia Vilniaus Dieną. Tai diena pritaikyta paskaitą skaitys Vilniaus krašto pedagogė P. Ancevičienė iš Ottavos, o meninę programos dalį išpildys Toronto Varpo choras ved. J. Govėdo. Po oficialios dalies bus pasilinksminimas prie D. Ferri orkestro ir gausingo bufeto. Į minėjimą atvyksta visi Hamiltono ir ap. Vilniaus krašto lietuviai, tad savo gausiu dalyvavimu pagerbime mūsų sostinę, nes atrodė, kad Vilniaus Diena Hamiltone bus vienintelė visoj Kanadoje.

PREZIDENTO A. SMETONOS PAGERBIMAS

Hamiltono DLK Algirdo šaulių kp. rugsėjo 8 d. surengė Tautos šventę ir pirmojo Lietuvos prezidento A. Smetonos 100 metų gimimo ir 30-ties m. mirties sukakties minėjimą. Jis buvo pradėtas šv. Mišiom, kurias atnašavo prel. J. Tadauskas, o prasmingą tai diena pamokslą pasakė kun. L. Januška. Po pietų, Jaunimo Centre buvo iškilminga akademija-koncertas. Vietos kp. pirm. P. Kanopa trumpai sustojęs prie tos dienos iškilmių, kvietė atsistojimu pagerbti mirusį Lietuvos prezidentą. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Tadauskas, o KLB-nės Hamiltono lietuvių kolonijose. Tai tonas ap. pirm. L. Skripkutė atsiekta visų aukuriečių dideliu pasišventimu ir darbu, o už šių iškilmių surengimą, ypatingai jo vadovės rež. Elenos Dauguvietytės-Kudabienės dėka.

Paskaitą skaitys P. Ancevičienė. Meninę programos dalį išpildys Toronto Varpo choras. Šokiams gros D. Ferri orkestras.

TAUTOS FONDO HAMILTONO SKYRIAUS VALDYBA
spalio 5 d. Jaunimo Centre rengia

VILNIAUS DIENĄ IR KONCERTĄ — ŠOKIUS

Paskaita skaitys P. Ancevičienė
Meninę programos dalį išpildys Toronto Varpo choras
Šokiams gros D. Ferri orkestras.

VISI DALYVAUKIME VILNIAUS DIENOS MINĖJIME I

Pradžia 7 val. vak.

Valdyba

popietė savuose namuose

J. Rancianas

Vienas tautietis, įėjęs į svetainę, užsisako pietus. Nelaukdamas kol padavėja atneš jo pasirinktą davinį, jis kreipiasi į čia pat, prie apvalaus stalo sėdinčius kaimynus. Neva klausdamas, neva liedamas savo pagiežą, jis teiraujasi kokia būtų jų nu-

tos šventės reikšmė, kartu užakcentuodamas dideliuose įvykiuose mūsų silpną tautinį jausmą ir taip pat paskirdamas antrą dalį prezid. A. Smetonai, išskeldamas jo nuopelnus mūsų tautai.

Programą užbaigė mergaičių choras Aidai. Nežiūrint šilto oro ir išvykos į Midlandą, akademijoj dalyvavo apie šimtinė hamiltoniečių.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventę rengia vietos ramovėnai lapkričio 23 d. Jaunimo Centre.

AIDAS ATVYKO

Po sėkmingų koncertų Anglijoje, Vokietijoje ir Italijoje, rugpjūčio 31 d. per Paryžių ir Montrealį mūsų koloniją pasiekė Hamiltono Aidai. Gražų priėmimą Jaunimo Centre choristėms surengė jų tėveliai.

K.B.

GRAŽIOS PASTANGOS

DLK Algirdo šaulių kuopos Hamiltone moterys šaulės, talkininkaujant kitų kuopų šaulėms, rugpjūčio 18 d. surengė Kanados moterų šaulių gegužinėtiškių gauti pelno ir jį paskirti lietuviškai spaudai paremti. Šis rengimas praejo sėkmingai ir rengėjos reiškia padėką svečiams už atsilankymą. Šaulių sąjungos moterų vadovė Onai Mikulskienei, garbės šaulei prof. dr. Emilijai Putvytei, centro valdybos nariams Alfonsui Mikulskiui, Marijai Jokubaitienei, Stasiui Jokubaičiui ir Clevelando karin. Juozapavičiaus kuopos šaulėms Onai Čiuprinskienei, Stasei Miglinienei ir Elenai Šarkauskienei. Dėkingos esam prof. dr. Emilijai Putvytei už turiningą ideologinę paskaitą, Montrealio, Toronto, St. Catharines ir Hamiltono šaulėms ir šauliams už visokeriopą paramą: aukomis, fantais loterijai, maistu ir darbu ir visiems dalyviams. Visiems sutartinai dirbant, gegužinė pavyko, pelnas paskirstytas lietuviškiems laikraščiams.

Rengėjos

monė dėl tos nesmagios naujienos apie supirkimo agentų sunaikintus 9 milijonus kiaušinių. Kitaip tariant, toji žemės ūkio žinyba laikiusi sandėliuose kiaušinius iki tol, kol jie visai sugedo. Tuo tarpu į Ameriką eksportuojami geri kiaušiniai yra pardavinėjami žemesnėmis kainomis negu Kanadoje. Ir kas įdomiausia, kad dėl sunaikintų kiaušinių padarytas nuostolis bus padengtas mokesčių mokėtojų lėšomis. Valdžiai remiant vištų ūkį ir kiaušinių supirkimo agentūrą, tai buvęs lyg dvigubas pasityčiojimas iš to paties mokesčių mokėtojo ir vartotojo.

Pasirodo, kad toji, plačiai per spaudą, radiją ir TV paskelbta žinia yra žinoma visiems šlandiepių Lietuvių Namuose pietaujantiems svečiams. Žmonės atrodo tikrai nepatenkinti tiek Kanados valdančiais sluoksniais, tiek kiaušinių supirkimo ir pūdymo metodu. O vienas vyras, reikšdamas savo nepasitenkinimą, sako, kad toks pavyzdys gali būti ten, kur nėra gero šeimnininko. Tuo labiau, kad visiems tiems nuostoliams padengti ir vištų augintojams primokėti yra apskiai pinigų. Už visą tai atsakoto turtingo krašto iždas, kuris be galo papildomas vis didėjančiais mokesčiais. O jeigu yra iš ko, kaip toje patarlėje sakoma, ir "pelė ant aruodo gerai gyvena".

Bet tokių nerūpestingumo pavyzdžių netenka net toliau ieškoti, vis daugiau pasikarsčiuodamas kalba toliau tas pats vyras. Jų apskiai galima rasti ir savo tarpe, bei savoje bendruomenėje. Kiek prisimename, pačioje pradžioje kol taupėme, kol spaudėme centus, tuomet buvome kuklūs ir neišlaidūs. O dabar kai prasigvenome, kai tapome pasiturintys, nebežinome net už ko tvirtis. Šeimos švenčių vardinių ir gimimo dienų jau nebeužtenka. Jau pradėjome švęsti vienokių ar kitokių šturprų pretekstu 17 ar 18 metų vedybines sukaktis. Visiškai dar būtų nieko kol visa tai ribojasi šeimyninė apimty. Bet pastaroju metu tokie reiškiniai pasirodė ir platesnėje plotmėje. Su paaktyvėjusiu finansiniu reiklumu tautos vadavimo reikalams, paryškėjo ir veiksmų ištaigingumas viešesnės veiklos plotmėje. Aišku, jeigu ieškant

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

IMA

6% už depozitus

8 1/4% už taupymo s-tas

9% už 1 m. term. dep.

9% už asm. paskolas

8 1/2% už mortgičius

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sōv. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizij.: priimtuvi, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavojas gali pirkti prekių specialiose krautuose. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas. Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19 3/4 svarų gryno svorio. Turime pu. davimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UZDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 RONSEYVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

populiarumo ir glaudesnio bendradarbiavimo, į rengiamus rautus būtų kviečiami mums prijauciantys svečiai, tai būtų gal ir patelsintina. Bet kada tokiom progom matosi net tokie trumpalaikiai ministeriai, kurie buvo įkelti į tą vietą, kad pasirinkus daugiaubalsų, tuomet toks elgesys pasirodo jau kitokioje šviesoje. Ir tuo, kad tie platesnio masto renginiai išplaukia iš pačių, gražiesiems tikslams surinktų išteklių.

LIETUVIŲ NAMAI

Prasidėjus rudens sezonui LN sekmadienio popietės pagyvėjo. Popiečių rengėjai nebuvo tinkamai pasiruošę: stigo ir valgių ir patarnavimas buvo silpnokas. Tikimasi, kad ateinančioms popietėms bus pasiruošta geriau.

Pasibaigus Toronto susistiekimo streikui, LN Bingo taip pat žymiai pagyvėjo. Peritą savaitę bingo lankytojų skaičiaus vidurkis priartėjo prie 800 asmenų. Dar už savaitės kitos, tikimasi, bingo žaidimus lankys visiškal patenkinamas žaidėjų skaičius.

Ne vienas scenos mėgėjas nuogastauja, kad scena ir ši

sezoną nebus sutvarkyta. LN administracija tvirtina, kad tvarkymas paspartės. Šiuo metu Alhambros pusėje didžiosios salės scenos darbas daugiau kaip įpusėjęs. Tikimasi dar šią savaitę pradėti tvarkyti ir vakarinę pusę.

Nutarta LN informacijai susirinkimą sušaukti spalio 6 d., kad apimtų apie 6 mėn. šios valdybos darbo.

Buvo nuogastauta dėl lėto likusių 13 tūkstančių dolerių vertės paskolos lakštų pardavimo ir prisibijoma, kad kontraktoriams nebus galima laiku sumokėti. Tačiau, lietuviškas pareiškungumas ta reikala išsprendė LN paskolos lakštai 300 tūkstančių dolerių vertės jau išparduoti. Į juos investavo daug taurių lietuvių. Tai gal vienas geriausių investavimų: jis atneš investavusiam palūkanas, o lietuvių visuomenėi didelį patogumą ir turtą—Lietuvių Namus.

• Kompozitoriai muzikui Stasiui Gallevičiui 70 m. amžiaus sukaktuvių proga ruošiamas viešas pagerbimas su įvairia programa, lapkr. mėn. 30 d. Anapilyje.

IŠ OTTAWOS LIETUVIŲ SAVAITĖS IŠKILMIŲ ATIDARYMO: Aiškiau matosi agr. Tamulevičiūtė, Ališauskaitė, Blūtė McDonald (Rimkaitė) su savo vyru, Daunienė, B. Vilčinskienė, V. Priščeponienė ir kt.

Nuotrauka I. Gabalio.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

po chicagos dangum

Po vasaros atostogų, vėl atgijo Chicago's lietuvių gyvenimas. Vasarą vieni skraidė į okp. Lietuvą, kiti po plačią Ameriką ir Kanadą, treči pasitenkino ir Union Pier.

Sulaukė nemaža svečių iš tolimos Australijos, Pietų Amerikos, mažiau iš Europos, o iš Lietuvos vos kele-
tą. Mūsų širdis apėmė liūdesys, kad Australija ir Zelandija pripažino suklasotą Lietuvos užgrobiną. Sovietų Sąjungai susitarus su Hitle-
riu. Rašėm laiškus, protes-
tavome, Amerikos radio-T V ir spauda paskelbė visuome-
nel. Džiugi žinia - tai Simo Kudirkos paleidimas. Tokiais liūdnais ir linksmiais įvykiais gyveno šią vasarą mūsų tautiečiai.

Deja, mūsų čikagiečiai ne-
turi gražios vietos rengti ge-
gužinėms. Galim būtų, su-
sidėjus kelioms organizaci-
oms, nupirkti už keliolikos
kilometrų žemės sklypą su
mišku ir turėti vietos gegu-
žinėms. Todėl nevyko kelių
organizacijų bei mokyklų
gegužinių. Tik į galą vasa-
ros surengė išvykas Sanda-

PASITARIMAI PRIEŠ DEMONSTRACIJĄ. VĖLIAU BUVO EINAMA
PRIE AUSTRALIJOS AMBASADOS, CHICAGOJE. Nuotr. M. Nagio.

ros, Lietuvių Televizijos, Margučio, Lemonto L.B., Bal-
fo organizacijos, paskutinio-
ji net sukėlusi lėšų. Taigi,
susirūpinkime pasiruošti
vasaros pramogoms!

Balzekų didelėje vasar-
vietėje New Buffalo įvyko
Kultūros Muziejaus gegužinė,
suvažlavus daugybę lie-
tuvių. Jaunimas maudėsi,
žaidė, senimas turėjo bingo
ir kitų pramogų. Ypač buvo
pagerbti mūsų likę gyvi gar-
sieji sportininkai, kurie žai-
dė Lietuvoje 1939 - 39 m.
sporto šventėje: H. Petraltis,
Kriaučiūnas Alis ir kt. Ta
proga pasižūrėjo ir filmos,
pagamintos Lubino, kuria

redagavo A. Gustaitis ir
techniškai paruošė P. Jaslu-
konis. Kultūros Muziejui te-
ko daug padėkos žodžių ir
dovanų. P. Balzekai planuo-
ja su visuomenės pagalba į-
rengti didelį Lietuvių Kultū-
ros muziejų Čikagoje.

Į Čikagos Donelaičio Li-
tuanistinę Mokyklą susiren-
ka labai daug mokinių, ypač
iš už Čikagos ribų. West
Side jau pasikeitė gyventojai
taip, kad likvidavosi lietuviš-
kos mokyklos, bažnyčios at-
teko velti kitiems, t. y. mū-
sų lietuvių milijoninai tur-
tal...

Lietuvių Radio Forume
buvo pasikalbėjimas su Do-

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO

Visais kelių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

M6R 1X6

nelaičio mokyklos vedėju,
p. Širka. Donelaičio mokyk-
la veikia II metus ir turi 32
mokytojus su 400 mokinių;
išsilanko patį, su tėvų pa-
gelba.

B. Brazdžionis

montreal

NIEKUOMET NEPERVĖLU

Donatas Baltrukonis lai-
mėjo sporte 2 aukso meda-
lius. Jis jau keli metai pri-
klauso Vic Tanny Health
sporto klubui, senjorų klasei.
Nuotai treniruojasi, ir daly-
vavo tarplubinėse varžybo-
se praėjusią sekmadienį Mont-
realyje. Rutulio stumime ir
1 1/2 mylios bėgime laimėjo
pirmąsias vietas.

Elžbietos Kardellenės
muzikos studijos pamokos
jau pradėtos. Naujiems mo-
klinams dar galima užstra-
šyti skambinant tel. 767-0473

Arūnas Ališauskas, besiruošias doktoratui JAV-se,
atostogauja pas tėvus Stasę
ir Augustiną Montrealyje.

Byvo susirgęs ir operuo-
tas Montreal General ligoni-
nėje Jonas Adomėnas. Sveik-
sta namuose.

Jolitos Gerhardaitės ir
Jerry Powlowsky vestuvės
įvyko š.m. rugsėjo m. 7 d.
šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias
atnašavo klebonas kun. dr. F. Jucevičius, kuris
atliko ir sutuoktųjų apeigas. Ukrainiečių kunigas pakar-
tojo apeigas pagal Rytų Kat.
bažnyčios tradicijas. Pirmą-
ją pamerge buvo iš Kali-
fornijos jaunosios sesuo K.
Šlapkūnienė, pabrėžta mont-
realietis Walter Kissel. Bažnyčioje
gražiai giedėjo sol. A. Keblys.

Vestuvių pobūvis įvyko
Queen Elizabeth hotelyje, kur
dalyvavo 150 svečių. Pobūvis
tikrai jaukus ir nuotai-
kingas, buvo melstriškai
pravestas bostonietės Alek-
sandros Daukantienės Mo-
rlarty.

Jaunųjų tėvai linki nauja-
jai porai gražaus ir laimė-
ingo gyvenimo! S.V.

rų rankena pamažu pradėjo
suktis... Pagaliau keleiviai
pagavo Raječką ir ji maloniai
jiems padalino apdžiūvusį ka-
viarą. Pagaliau laivas susto-
jo prie kranto ir keleiviai pa-
sipylė krantinėn.

Viktor Ivanovič ir keli kiti
keleiviai nužingsniavo į klini-
ką, tuo tarpu patarnautojos
inventarizavo lovų paklodes.

Vienas keleivis parašė upių
laivininkystės ministeriui
skundą: "Visur mes matėme
plakatus reikalaujant perso-
nalą kovoti dėl keleivių pato-
gumų. Galgeriau, jei jie su-
stotų kovoje, bet paprastu
žmoniškų būdu duotų mums už
mūsų pinigų (atsiprašant už
šią detalę) tą, kas mums pri-
klauso".

Bet senas, protingas Vik-
tor Ivanovič buvo kitokios
nuomonės ir jis pasakė: "De-
lai stovi. Aš matau patarnau-
ją, kad tokia tvarka yra ne-
vien laivuose". P. L.

KELEIVIS Lithuanian Weekly

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NIEKAM NEPAKILAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽŲ AP-
SAKYMU, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKUSKIENĖ VEDA TEI-
ŠINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$7.00

AUŠROS VARTU PARAPIJOJE:

Parapijos komiteto susi-
rinkimas šaukiamas rugsė-
jo 27 d., kal du komiteto na-
rliai Ant. Vaupšas ir Iz. Ma-
liška bus sugrįžę iš Lietu-
vos.

Metinė parapijos vaka-
rienė šiais metais bus pap-
kričio mėn. 9 d. Didžiajai
loterijai bilietai jau siunti-
nėjami.

Aušra ir Sigitas Baršaus-
kai susilaukė 3-sios dukre-
lės, kuri buvo pakrikštyta
Aušros Vartų bažnyčioje.

Praeitą šeštadienį susi-
tuokė Marina Pavilanytė su
Gerald Braning. Vestuvių a-
peigos ir puota, kurioje daly-
vavo apie 150 žmonių vyko
jaunosios tėvų dr. Vyt. ir dr.
Irenos Pavilaniūnės ūkyje,
Godinga, P. Q.

Apeigas ir mišias laikė
AV parapijos klebonas tėv.
J. Kubilius po atviro dangum.
Puota taip pat vyko lauke.

Arkliai irgi dalyvavo iškil-
mėse - juos priviliojo muzika
ir jie palikę ganyklą, prie-
jo artyn ir ramiai išstovėjo
per visas pamaldas...

Dr. Alenas Pavilantis iš
Vancouver'io buvo atvykęs į
sesers vestuves. Lankėsi ir
Širvinskai iš JAV-bių.

šv.

KAZIMIERO PARAPIJOJE:

• Jaunimui Lietuviškos Mi-
šios prasideda rugsėjo 22 d.
sekmadienį, 10 val. ryto. Or-
ganizuoja ir vadovauja Julija
Adamonienė.

• Kapinių lankymas kartu
su Aušros Vartų parapija
planuojamas sekmadienį,
rugsėjo 22 d., 3 valp. p. Visi
renkasi prie Notre Dame
kapinių koplyčios.

• Parapijos pirmoji vaka-
rienė įvyks spalio 26 d.

• Ponams Onai ir Leonui
Čečkaskams rugsėjo 14 d.
prieteliai pamėnė jų 25 m.
vedybinių sukaktį, prie gra-
žaus ir turtingo stalo p.p.A.
L. Grigelių namuose. Ta
proga jiems ištalta gražios
ir vertingos dovanos.

• Lietuvių mokyklos moks-
las prasidėjo. Vaikų registracijos
reikalų skambink vedėjai M.
Jonynienei, tel. 489-2106.

FUR COATS

Siuvame ir remeliuojame
kailinius, kepure, stoles ir
kitus kailių išdirbinius.

Kainų teiraukitės
Fabrike, tel. 845-2912
Montreal, P. Q.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS
PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOŠ

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.

601 St. Jean Road.

Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

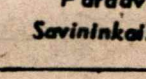
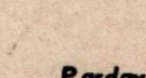
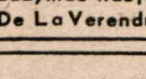
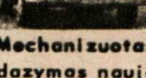
- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral
firmos, snowmobile ir Moto firmos
snowblower ir taip pat motorinės
valtyės. Sav. G. Desrochers

366-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratu ir kitu dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir
dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės -
De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

Pardavimas gazolino ir alyvos - lietuviams nuolaida.

Savininkai: V. Šušinskas 389-0571 ir J. Zavyas 365-3252

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuojau
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

(Vairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237 / 3896

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test,

Masonite, statybiniai popieris, cementas,

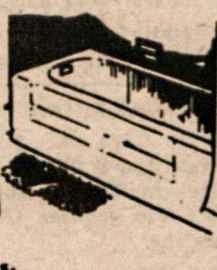
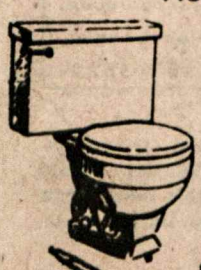
B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir
sildymo taisymai ir nauji
irengimai. Gazinių prie-
monių pardavimas ir iren-
gimas. Atstovaujame -
Hydro-Quebec išnuoma-
vimui karšto vandens tie-
kimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktoriaus.

140-2e AVENUE
LASALLE, 366-0330

Nepriklausomos Lietuvos AKCIJŲ VAJUS

AKCIJŲ ĮSIGIJIMO TĄSA:

155. Jonas Petrulis nupirko 20 akcijų, turėjo įsigijęs 15. Viso dabar turi 35 ir pasiryžęs nupirkti dar 15, - t. y. tiek kiek leidžia B-vės charteris.

J. Petrulis yra verslininkas, turi įsteigęs statybos bendrovę Broadway Builders Inc. 909 E. Broadway, So. Boston, Mass. Verčiasi kaip kontraktorius, statyba. Jam verslas gerai sekasi su amerikiečiais. Jis yra įsigijęs jų pasitikėjimą. Sėkmė jį lydi gal ir todėl, kad jis nebijo rizikuoti ir panaudoti savo gabumus ten, kur tinkamesnė dirva. Išvykęs į Ameriką nebūdamas vargšelis. Jis ir Montrealyje vertėsi statyba, kaip kontraktorius ir yra pastatęs daug įvairių pastatų. Užpildavo žemės plotus ir vykdavo statybą, kurių pardavimas visuomet atnešdavo gražų pelną.

Nuėjusdamas kad ypač Quebec'o provincijoje gali su menkėti visokio verslo gali-

Jonas Petrulis

mybės, išskėlė į JAV-bes.

Kalbant apie J. Petrulį, nereikėtų pamiršti ir jo žmonos Kazimieros, kuri yra jo gera padėjėja, sumani namų pardavimo arba jų išnuomavimo reikaluose. Ji ir šiuo metu dalį verslo atstovauja Montrealyje. Geras patarėjas jai yra sūnus Edmundas, prieš metus sukūręs šeimos židinį su Dalia Sabalyte Montrealyje.

Petrulų šeima visada buvo NL laikraščio rėmėja. J. Petrulis ne vien minėtomis akcijomis parėmė spaudą, bet yra įteikęs 200 dol. kaip švenčių dovaną prieš 1972 m. Kalėdas. Su šeima jis nuolat lankosi visuose laikraščio rengimuose. Neapleidžia jis jų ir gyvendamas Bostone, atskrenda lėktuvu į Spaudos balus ir net gegužines. Ir šis paskutinis už 200 dol. akcijų nupirkimas įvyko per šios vasaros gegužinę F. Skrubio vasarvietėje.

Numatytam 20.000 dol. akcijų vajui, su dabar skelbiamais įsigijimais sukel - ta \$ 5.660,-

Visiems įsigijusiems akcijoms nuoširdžiai dėkoju valdybos vardu ir maloniai prašau atsilipti kitus.

J. V. Stankaitis
NL Spaudos B-vės Ugdymo Reikalams narys.

25 METŲ VEDYBŲ SUKAKTIS

Olgos ir Leono Gureckų 25 metų vedybinė sukaktis buvo išpūdingai atšvęsta 24 rugpjūčio La Diligence jaukioje ir puošnioje patalpoje. Išpūdingumas buvo, tačiau, ne tiek išorinis, kiek vidinis - esminis. Kai šiais laikais, dažnai su pagrindu, ieškoma greito iš trijų dalių: balta, tamsi ir onas dabar jau daugelį metų mės neįprastas, giliai palietęs problemų sprendimo, lengvą - vėl balta, atitinkančios šviesą - yra vienas tų žmonių, kurių visus. Vlausiu keliu įvairios laimės stius, debesingus ir vėl šviesą - labai trūksta: jis ne tik jaunas Orkestras 3-jų žmonių, pa-leškojimų, Leono ir Olgos stius jų bendro gyvenimo etabet visuomet ištisęs ranką gal pagėdavimą sukaktuvi-kitiems padėti. Toji jo ranka, ninkų ir eidamas nuo staluko kurlą šimtai atsimins visą gy prie staluko, grojo prašomus venimą, kad tebesame žmonės dalykus ir taip pat šokiams. su širdimis. Po Olgos ir Leono tradic-Jauniausioji duktė Kristina nio valsio visi įsijungė į šo-iteikė motinai rožę, o vyres - kius. nieji, pasakydami po sveikin-mo žodį, itelkė visų susirin-mažai jaunimo. Gražų jaunimą kusių vardu dovaną-sidabrinį užsiaugino ir sukaktuvinkai. padėklą su įrašu. Leono bro- Vyr. sūnus Vidas - baigė me-lis kun. F. Gureckas sveikino diciną Mc Gill u-te, pradėjo telegrama ir puošnia dovana. Interno stažą; Ričardas ir Sveikino ir keli pavieniai bi-Marytė - abu studijuoja psi-čluliat, itelkdamai dovaną. Su-chologiją; Kristina - jauna gledota Ilgausų metų. Pas-moksleivė. kaitytos kelios ir humoristinė Dalyvavo virš šimto žmonių, "telegramos". nemaža dalis kitataučių, todėl Leono žodis buvo labai tiesus programa vyko dviem kalbom. ir atviras, tokiomis progo - b.

OLGA IR LEONAS GURECKAI sukaktuvių valsio sukūrį ir dešinėje prie sukaktuvinio pyrago, asistuojant draugui Juozui V. Stankaičiui. Nuotrauka A. Čepulio.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti

su virš nurodytu

prenumeratos

mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

EKSKURSIJA I LIETUVĄ

Nuo lapkričio mėn. 7 d. iki 15 d., 1974 m.

6 dienos Vilniuje
1 diena Maskvoje

Dėl kainos ir smulkių žinių skambinkite V. Bačnui
i Toronto, tel. (416) 533-3531. (Žiūr. skelbimą 7 psl.)

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

DR. V. GIRIUNIENE
Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL 255-3536

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENE

1410 Guy St. pirmas aukštas,
11-12 kambarys
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Maliska
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

ADVOKATAS
RJ. Isganaitis B.A., B.C.L.

Insurance Exchange Building
276 St. James Street West,
Suite 525, Montreal, P.Q.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

20 metų

- IR ŽINGSNIS PIRMYN!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

jau 20 metų kaip atstovauja

ROYAL INSURANCE GROUP

APDRAUDOS BENDROVĖS

PASKUTINIŲ METŲ ROYAL INSURANCE GROUP

susijungė su

WESTERN-BRITISH AMERICA GROUP

apdraudos bendrovėmis.

ATSTOVAUJAME:

ROYAL - WESTERN GROUP

Klijentams tai reiškia platesnį
pasirinkimą kainos ir apdraudos
atveju.

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA!

TEL. 722-3545

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?

NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALT - BALTRUKONIS

Sylka Realities Inc.

445 Jean Talon West, Suite 305,

Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.

Montreal, Que.

Foto E.M.L.S.
Sistema.

PIRKTI AR PARDUOTI

NEKILNOJAMĄ TURTA PADĖS JUMS

V. PĖTERAITIS

353-9960 / Namų - 721-0614

UNITED TRUST REALTIES,

7995 Blvd. Les Galeries. D'Anjou, P.Q.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS MONTREALYJE

maloniai kviečia į dešimtosios Vinco Krėvės

Literatūros premijos **iteikimą - balių,**

kuris įvyks spalio 5 d., 7,30 val. vck., La Renaissance salėje, Montrealyje,
Westmount Square 1. (įėjimas iš St. Catherine W. arba Green Ave. gatvių).

Programoje: išskilmėse dalyvauja laureatė LIONĖ SUTEMA;
vakarienė su vynu, orkestras, šokiai iki 2 v.r.

Įėjimas: \$ 12,50 asmeniui.

Vietas rezervuoti pas Jūratę Tanner - 457-9356, Dainių Lukoševičių - 768-9606
arba Iloną Maziliauskienę - 769-2948.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

● NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ

IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

● NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS

AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

● MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,

IR SU ĮŠIMTAMI JUMS,

PASITARNAUS!

● UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu

LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6.0%

Taupomasis s-tas 8.75%

Term. ind. 1 m. 10.0%

Term. ind. 2 m. 9.5%

Term. ind. 3 m. 9.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 11.5%

Nekiln. turto 11.0%

Čekių kredito 12.0%

Investicines nuo 11.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.

Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,

17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.